

**Товариство з обмеженою відповідальністю
«ЛЕМТРАНС»**

**Окрема фінансова звітність за МСФЗ
та звіт незалежного аудитора**

31 грудня 2020 року

Зміст

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

ОКРЕМА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА МСФЗ

Баланс (Звіт про фінансовий стан).....	1
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	4
Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом).....	6
Звіт про власний капітал	8

Примітки до окремої фінансової звітності

1 Інформація про Компанію	10
2 Умови, у яких працює Компанія.....	10
3 Основні принципи облікової політики.....	11
4 Основні бухгалтерські оцінки та судження при застосуванні облікової політики	23
5 Застосування нових або змінених стандартів та інтерпретацій	24
6 Нові положення бухгалтерського обліку	24
7 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами.....	25
8 Основні засоби та активи з права користування	27
9 Довгострокові фінансові інвестиції	30
10 Запаси	31
11 Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість	31
12 Поточні фінансові інвестиції	33
13 Грошові кошти та їх еквіваленти	33
14 Позики та інші зобов'язання.....	34
15 Кредиторська заборгованість за основною діяльністю	40
16 Забезпечення та нараховані зобов'язання за короткостроковими виплатами працівникам.....	40
17 Виручка.....	40
18 Види витрат.....	41
19 Інші операційні доходи	41
20 Інші операційні витрати	41
21 Фінансові доходи	42
22 Фінансові витрати	42
23 Інші доходи.....	42
24 Інші витрати	42
25 Податок на прибуток	43
26 Умовні та інші зобов'язання та операційні ризики	44
27 Управління фінансовими ризиками	45
28 Управління чистими активами	49
29 Справедлива вартість фінансових інструментів та представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки	49
30 Події після звітної дати.....	50

Звіт незалежного аудитора

Учаснику Товариства з обмеженою відповідальністю «Лемтранс»

Звіт про аудит окремої фінансової звітності

Наша думка

На нашу думку, окрема фінансова звітність відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, окремий фінансовий стан материнського підприємства Товариства з обмеженою відповідальністю «Лемтранс» (далі - Компанія) станом на 31 грудня 2020 року та окремі фінансові результати та окремий рух грошових коштів Компанії за рік, що закінчився на вказану дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) і відповідає, в усіх суттєвих аспектах, вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо фінансової звітності.

Наш звіт аудитора відповідає нашому додатковому звіту для Наглядової ради від 17 травня 2021 року.

Предмет аудиту

Окрема фінансова звітність Компанії включає:

- баланс (звіт про фінансовий стан) станом на 31 грудня 2020 року;
- звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом) за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про власний капітал за рік, що закінчився на вказану дату; та
- примітки до окремої фінансової звітності, які включають опис основних принципів облікової політики та іншу пояснювальну інформацію.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Наша відповідальність відповідно до цих стандартів описана далі у розділі «Відповідальність аудитора за аудит окремої фінансової звітності» нашого звіту.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Незалежність

Ми є незалежними по відношенню до Компанії відповідно до Міжнародного кодексу етики для професійних бухгалтерів (у тому числі Міжнародних стандартів незалежності) Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичних вимог Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», які стосуються нашого аудиту окремої фінансової звітності в Україні. Ми виконали наші інші етичні обов'язки відповідно до цих вимог і Кодексу РМСЕБ.

Відповідно до всієї наявної у нас інформації, ми заявляємо, що ми не надавали неаудиторських послуг, які заборонені частиною 4 статті 6 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Ми також надавали Компанії послуги щодо аудиту консолідований фінансової звітності протягом періоду з 1 січня 2020 року до 31 грудня 2020 року.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту - це питання, які, на нашу професійну думку, мали найбільше значення для нашого аудиту окремої фінансової звітності за поточний період. Ці питання були розглянуті у контексті нашого аудиту окремої фінансової звітності в цілому та при формуванні нашої думки про цю звітність, і ми не висловлюємо окремої думки з цих питань.

Ключове питання аудиту

Оцінка знецінення основних засобів та активів з права користування

Як зазначено в Примітці 8, протягом 2020 року спостерігався профіцит напіввагонів на ринку перевезень, зокрема за рахунок часткового скорочення пасажирських перевезень у зв'язку з карантинними обмеженнями, що сприяло зменшенню терміну обігу вантажних вагонів. Це, у свою чергу, призвело до зменшення ринкової ставки плати за використання вантажних вагонів.

В результаті описаних вище факторів управлінський персонал встановив, що станом на 31 грудня 2020 року спостерігалися показники зменшення корисності основних засобів та активів з права користування – напіввагонів та вагонів-хоперів. Отже, управлінський персонал здійснив тест на економічне знецінення станом на 31 грудня 2020 року, використовуючи метод на основі теперішньої вартості для оцінки вартості при використанні.

Компанія визнала загальне знецінення основних засобів та активів з права користування у 2020 році у сумі 791 922 тисяч гривень, в тому числі визнаних у складі витрат на суму 254 860 тисяч гривень та в іншому сукупному доході на 537 062 тисячі гривень.

Ми зосередили свою увагу на цій області у зв'язку з її суттєвістю для окремої фінансової звітності, а також тому, що вона потребує низки управлінських суджень та оцінок.

У Примітці 8 наведено детальну інформацію та істотні судження, використані при оцінці знецінення основних засобів та активів з права користування.

Застосування МСФЗ 16 «Оренда»

МСФЗ 16 вимагає детального аналізу договорів та ділових відносин, а також прийняття суджень та припущенень, щодо визначення терміну оренди, ставок дисконтування та зменшення корисності активів з права користування. Для отримання

Які аудиторські процедури були виконані стосовно ключового питання аудиту

Ми виконали наступні процедури:

- оцінили та перевірили ключові вхідні параметри, використані управлінським персоналом у процесі проведення оцінки знецінення основних засобів та активів з права користування, а саме:

- очікуваний строк корисного використання рухомого складу станом на дату оцінки;
- середньорічний дохід на один вагон, базуючись на ринкових історичних показниках за останні 4-5 роки та його довгостроковий прогноз, враховуючи індекс споживчих цін;
- правильність прогнозних даних щодо циклічності проведення ремонтів вантажних вагонів та вартості ремонтних робіт, базуючись на тестуванні відповідних документів;
- розрахунок ставки дисконтування та відповідність умовам, що спостерігаються на ринку з зачлененням наших експертів з оцінки;
- відповідність робочого парку вагонів, включаючи прості та списання вагонів, базуючись на терміні корисного використання вагонів.

- перевірили математичну точність та методологію розрахунків знецінення;

- перевірили правильність розподілення суми знецінення між витратами в періоді та в складі резерву переоцінки;

- оцінили достатність та коректність відповідного розкриття інформації у окремій фінансовій звітності.

Ми виконали наступні процедури:

- перевірили облікову політику щодо обліку оренди відповідно до вимог МСФЗ 16;

додаткової інформації дивіться Примітку 14 «Позики та інші зобов'язання» та Примітку 8 «Основні засоби та активи з права користування» окремої фінансової звітності.

У цілому зобов'язання з оренди становили 4 038 456 тисяч гривень (Примітка 14 «Позики та інші зобов'язання»), а активи з права користування становили 3 154 589 тисяч гривень (Примітка 8 «Основні засоби та активи з права користування») станом на 31 грудня 2020 року.

Оскільки оренда є суттєвою для окремої фінансової звітності та вимагає від управлінського персоналу застосування суджень, питання було розглянуто як ключове питання аудиту.

- перевірили вибірку договорів з оренди для підтвердження, що договори містять оренду та підлягають обліку згідно з МСФЗ 16;
- перевірили повноту орендних зобов'язань шляхом аналізу операційних витрат, перегляду протоколів засідань Учасника та Наглядової Ради;
- зробили вибіркову перевірку орендних договорів та проаналізували історію відносин з орендодавцями, щоб підтвердити припущення управлінського персоналу щодо визначення строку оренди, зосередивши увагу на обґрунтованій впевненості використання права продовжувати та припиняти оренду;
- перевірили припущення управлінського персоналу щодо визначення ставки запозичень орендаря з посиланням на статистичну інформацію, що публікується Національним банком України;
- звірили вхідні дані, які використовувались для розрахунку зобов'язань з оренди та активів з права користування, до первинних документів для вибірки суттєвих договорів;
- перерахували або провели аналітичні процедури щодо зобов'язання з оренди та активів з права користування станом на 31 грудня 2020 року для вибірки суттєвих договорів;
- провели оцінку наявності показників знецінення активів з права користування;
- провели аналітичні процедури щодо амортизації активів з права користування за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року;
- провели аналітичні процедури щодо нарахованих відсотків за зобов'язаннями з оренди за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року;
- перевірили класифікацію орендних платежів у звіті про рух грошових коштів.

Крім того, ми оцінили повноту та доцільність розкриттів у окремій фінансовій звітності відповідно до вимог МСФЗ 16.

Пояснювальний параграф – підготовка окремої фінансової звітності у в єдиному електронному форматі (iXBRL)

Відповідно до чинного законодавства станом на дату цього аудиторського звіту окрема фінансова звітність Компанії повинна бути складена в єдиному електронному форматі (iXBRL). Як описано у Примітці 3 до окремої фінансової звітності, станом на дату цього аудиторського звіту управлінський персонал Компанії не мав можливості підготувати пакет звітності у форматі iXBRL внаслідок обставин, описаних у цій Примітці, та планує підготувати і подати цей пакет звітності протягом 2021 року. Наша думка не є модифікованою щодо цього питання.

Інша інформація, включаючи окремий звіт про управління

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація включає окремий звіт про управління (але не включає окрему фінансову звітність та наш звіт аудитора щодо цієї окремої фінансової звітності), які ми отримали до дати випуску цього звіту аудитора.

Наша думка щодо окремої фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію, включаючи окремий звіт про управління.

У зв'язку з проведеним нами аудиту окремої фінансової звітності наш обов'язок полягає в ознайомленні із іншою інформацією та у розгляді питання про те, чи наявні суттєві невідповідності між іншою інформацією та окремою фінансовою звітністю або нашими знаннями, одержаними в ході аудиту, та чи не містить інша інформація інших можливих суттєвих викривлень.

На нашу думку, за результатами проведеної нами роботи у ході аудиту інформація, наведена в окремому звіті про управління за фінансовий рік, за який підготовлена окрема фінансова звітність, відповідає окремій фінансовій звітності.

Крім того, виходячи з нашого знання та розуміння суб'єкта господарювання та його середовища, отриманих у ході аудиту, ми зобов'язані повідомляти про факт виявлення суттєвих викривлень у окремому звіті про управління та іншій інформації, які ми отримали до дати цього аудиторського звіту. Ми не маємо що повідомити у цьому зв'язку.

Відповідальність управлінського персоналу за окрему фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання окремої фінансової звітності відповідно до МСФЗ та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо окремої фінансової звітності, а також за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання окремої фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні окремої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати безперервну діяльність, за розкриття у відповідних випадках відомостей, що стосуються безперервної діяльності, та за складання звітності на основі припущення про подальшу безперервну діяльність, крім випадків, коли управлінський персонал має намір ліквідувати Компанію або припинити її діяльність, або коли в нього відсутня жодна реальна альтернатива, крім ліквідації або припинення діяльності.

Відповідальність аудитора за аudit окремої фінансової звітності

Наша мета полягає в отриманні обґрунтованої впевненості у тому, що окрема фінансова звітність у цілому не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки, та у випуску аудиторського звіту, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, але не є гарантією того, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявляє суттєві викривлення за їх наявності. Викривлення можуть виникати внаслідок шахрайства або помилки і вважаються суттєвими, якщо можна обґрунтовано очікувати, що окремо чи в сукупності вони вплинуть на економічні рішення користувачів, які приймаються на основі цієї окремої фінансової звітності.

У ході аудиту, що проводиться відповідно до МСА, ми застосовуємо професійне судження та зберігаємо професійний скептицизм протягом всього аудиту. Крім того, ми виконуємо наступне:

- виявляємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення окремої фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки; розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики; отримуємо аудиторські докази, які є належними та достатніми і надають підстави для висловлення нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті шахрайства є вищим, ніж ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті помилки, оскільки шахрайські дії можуть включати

- змову, підробку, навмисний пропуск, викривлене подання інформації та дії в обхід системи внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння системи внутрішнього контролю, що стосується аудиту, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю Компанії;
 - оцінюємо належний характер застосованої облікової політики та обґрунтованість бухгалтерських оцінок і відповідного розкриття інформації, підготовленої управлінським персоналом;
 - робимо висновок про правомірність застосування управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності та на основі отриманих аудиторських доказів - висновок про наявність суттєвої невизначеності у зв'язку з подіями або умовами, які можуть викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми дійшли висновку про наявність суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу у нашому аудиторському звіті до відповідного розкриття інформації у окремій фінансовій звітності або, якщо таке розкриття є неналежним, модифікувати нашу думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Проте майбутні події або умови можуть призвести до того, що Компанія втратить здатність продовжувати свою діяльність на безперервній основі;
 - проводимо оцінку подання окремої фінансової звітності в цілому, її структури та змісту, включаючи розкриття інформації, а також того, чи розкриває окрема фінансова звітність операції та події, покладені в її основу, так, щоб було забезпечено їхнє достовірне подання.

Ми здійснююмо інформаційну взаємодію з особами відповідальними за корпоративне управління повідомляючи їм, серед іншого, про запланований обсяг та строки аудиту, а також про суттєві зауваження за результатами аудиту, у тому числі про значні недоліки системи внутрішнього контролю, які ми виявляємо у ході аудиту.

Крім того, ми надаємо особам, відповідальним за корпоративне управління, заяву про те, що ми дотримались усіх відповідних етичних вимог до незалежності, та поінформували цих осіб про всі взаємовідносини та інші питання, які можна обґрунтовано вважати такими, що мають вплив на незалежність аудитора, і, якщо потрібно, - про заходи, вжиті для усунення загроз, або застосовані застережні заходи.

Із таких питань, про які ми повідомили осіб, відповідальних за корпоративне управління, ми визначаємо питання, які були найбільш значущими для аудиту окремої фінансової звітності за поточний період і, відповідно, є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання у нашому аудиторському звіті, крім випадків, коли оприлюднення інформації про ці питання заборонене законом чи нормативними актами, або коли у надзвичайно рідкісних випадках ми доходимо висновку про те, що інформація про будь-яке питання не повинна бути повідомлена у нашому звіті, оскільки можливо обґрунтовано передбачити, що негативні наслідки повідомлення такої інформації перевищать суспільно значиму користь від її повідомлення.

Звіт про інші правові та регуляторні вимоги

Призначення аудитора

Ми вперше були призначені аудиторами Компанії для обов'язкового аудиту рішенням Учасника Компанії 5 грудня 2019 року. Наше призначення було поновлено 29 жовтня 2020 року рішенням Наглядової Ради. Загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень складає два роки.

Ключовий партнер з аудиту, відповідальний за завдання з аудиту, за результатами якого випущено цей звіт незалежного аудитора, Вихованець Максим Володимирович.

ТОВ АФ «ПрайсвотерхаусКуперс (Аудит)»

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 0152

Вихованець Максим Володимирович

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 101814

Оригінал завірено Максимом Володимировичем Вихованцем.

м. Київ, Україна

21 травня 2021 року

ТОВ «Лемтранс»
Баланс (Звіт про фінансовий стан)
 Усі суми наведені у тисячах гривень

Додаток 1 до Національного положення (стандарту)
 бухгалтерського обліку 1
 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю «Лемтранс»	за ЄДРПОУ	2020 12 31
Територія	м. Київ, Голосіївський р-н	за КОАТУУ	30600592
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПІГ	8036100000
Вид економічної діяльності	Інша допоміжна діяльність у галузі транспорту	за КВЕД	240
Середня кількість працівників ¹	874		52.29
Адреса, телефон	вулиця Антоновича, буд. 46-46А, м. Київ, 03150	224-69-80	
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знаку (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма № 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)			
Складено (зробити позначку "V" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			V
за міжнародними стандартами фінансової звітності			

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
 на 31 грудня 2020 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду 31.12.2019	На кінець звітного періоду 31.12.2020	Примітки
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	4 127	4 801	
первинна вартість	1001	11 759	13 022	
накопичена амортизація	1002	(7 632)	(8 221)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	229 687	40 359	
Основні засоби	1010	10 107 527	7 794 336	8
первинна вартість	1011	12 902 074	12 738 011	
знос	1012	(2 794 547)	(4 943 675)	
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-	
інші фінансові інвестиції	1035	698 215	704 632	9
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	2 189	2 653	
Відстрочені податкові активи	1045	-		
Інші необоротні активи	1090	-		
Усього за розділом I	1095	11 041 745	8 546 781	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	134 298	143 307	10
Поточні біологічні активи	1110	-	-	
Дебіторська заборгованість за продукцією, товари, роботи, послуги	1125	450 946	68 456	11
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	185 292	133 622	
з бюджетом	1135	273	72 794	
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	72 794	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	414 187	401 099	11
Поточні фінансові інвестиції	1160	292 581	364 727	12
Гроші та їх еквіваленти	1165	232 236	1 524 258	13
Витрати майбутніх періодів	1170	32 672	18 490	
Інші оборотні активи	1190	6 230	8 815	
Усього за розділом II	1195	1 748 715	2 735 568	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи викуптя				
	1200	-	26 477	
Баланс	1300	12 790 460	11 308 826	

ТОВ «Лемтранс»
Баланс (Звіт про фінансовий стан)
Усі суми наведені у тисячах гривень

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду 31.12.2019	На кінець звітного періоду 31.12.2020	Примітки
1	2	3	4	5
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	-	-	
Капітал у дооцінках	1405	-	-	
Додатковий капітал	1410	-	-	
Резервний капітал	1415	-	-	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-	-	
Неоплачений капітал	1425	-	-	
Вилучений капітал	1430	-	-	
Усього за розділом I²	1495	-	-	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	505 350	335 974	25
Довгострокові кредити банків	1510	-	30 531	14
Інші довгострокові зобов'язання ³	1515	8 431 122	7 055 659	14
Довгострокові забезпечення	1520	-	-	
Цільове фінансування	1525	-	-	
Усього за розділом II	1595	8 936 472	7 422 164	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	-	14 820	14
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	1610	1 888 098	1 938 727	14
товари, роботи, послуги	1615	147 091	103 723	15
розрахунками з бюджетом	1620	69 287	37 657	
у тому числі з податку на прибуток	1621	22 827	-	
розрахунками зі страхування	1625	1 728	2 231	
розрахунками з оплати праці	1630	8 959	9 757	
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	5 549	170 169	
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	45 688	
Поточні забезпечення	1660	33 082	37 675	16
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-	
Інші поточні зобов'язання	1690	1 700 194	1 526 215	14
Усього за розділом III	1695	3 853 988	3 886 662	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття				
Баланс	1900	12 790 460	11 308 826	

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

² Згідно зі статтею 24 Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» учасник товариства має право вийти з товариства та одержати ринкову вартість своєї частки у статутному капіталі товариства. Оскільки товариство зобов'язане сплатити учаснику вартість його частки, якщо він скористається своїм правом виходу, і товариство не може запобігти цьому, то відповідно до визначення у МСБО 32 "Фінансові інструменти: подання" чисті активи товариства з обмеженою відповідальністю є фінансовим зобов'язанням, а не інструментом власного капіталу. Відповідно, для цілей окремої фінансової звітності ТОВ «Лемтранс» за МСФЗ його чисті активи є зобов'язанням, а не інструментом власного капіталу, та згідно з МСБО 32 класифікуються у фінансовій звітності як "Довгострокові зобов'язання".

ТОВ «Лемтранс»
Баланс (Звіт про фінансовий стан)
Усі суми наведені у тисячах гривень

³ Станом на 31 грудня 2020 року рядок 1515 складається з чистих активів, які належать учасникам, у сумі 4 574 057 тис. грн. (станом на 31 грудня 2019 року: 4 795 808 тис. грн), довгострокових орендних зобов'язань у сумі 2 372 430 тис. грн (станом на 31 грудня 2019 року: 3 325 883 тис. грн), інших довгострокових фінансових зобов'язань у сумі 109 172 тис. грн (станом на 31 грудня 2019 року – 309 431 тис. грн) (примітка 14).

Оригінал підписано та затверджено до випуску від імені керівництва ТОВ «Лемтранс» 21 травня 2021 року:

Мезенцев Володимир, Генеральний директор

Романова Оксана, Головний бухгалтер

ТОВ «Лемтранс»

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Усі суми наведені у тисячах гривень

Підприємство

Товариство з обмеженою відповідальністю «Лемтранс»
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ	2020	12	31
за ЄДРПОУ	30600592		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2020 рік

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	2020 рік	2019 рік	Примітки
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	14 391 017	14 159 825	17
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(12 375 384)	(10 895 947)	18
Валовий: прибуток	2090	2 015 633	3 263 878	
збиток	2095	-	-	
Інші операційні доходи	2120	201 948	213 171	19
Адміністративні витрати	2130	(198 685)	(234 565)	18
Витрати на збут	2150	(420)	(8 583)	18
Інші операційні витрати	2180	(235 202)	(245 148)	20
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	1 783 274	2 988 753	
збиток	2195	-	-	
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-	
Інші фінансові доходи ¹	2220	312 754	94 878	21
Інші доходи	2240	140 842	282 404	23
Фінансові витрати ²	2250	(736 351)	(1 560 711)	22
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-	
Інші витрати	2270	(1 008 264)	(1 621 619)	24
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	492 255	183 705	
збиток	2295	-	-	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(51 864)	(183 705)	25
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-	
Чистий фінансовий результат³: прибуток	2350	440 391	-	
збиток	2355	-	-	

ІІ. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	2020 рік	2019 рік	Примітки
1	2	3	4	5
Дооцінка (уцінка) необоротних активів ⁴	2400	(537 062)	-	8
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-	
Накопичені курсові різниці	2410	-	-	
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-	
Інший сукупний дохід	2445	-	-	
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(537 062)	-	
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом ⁴	2455	96 671	-	25
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(440 391)	-	
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-	-	

ТОВ «Лемтранс»
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
 Усі суми наведені у тисячах гривень

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	2020 рік	2019 рік	Примітки
1	2	3	4	5
Матеріальні затрати	2500	334 453	307 360	
Витрати на оплату праці	2505	312 425	320 696	
Відрахування на соціальні заходи	2510	51 625	48 382	
Амортизація ⁵	2515	1 732 504	1 586 693	
Інші операційні витрати	2520	10 171 111	8 553 196	
Разом	2550	12 602 118	10 816 327	

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	Код рядка	2020 рік	2019 рік	Примітки
1	2	3	4	5
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-	
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-	
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-	
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-	
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-	

Коментар: Частини IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ не заповнюється тому, що Компанія не є емітентом цінних паперів.

¹ Рядок 2220 включає суму уцінки, враховану у фінансовому результатах до оподаткування у поточному звітному періоді, на інструменти власного капіталу (чисті активи, які належать учасникам), перекласифіковані у фінансові зобов'язання, відповідно до положень міжнародних стандартів фінансової звітності (примітка 21).

² Рядок 2250 включає суму дооцінки, враховану у фінансовому результатах до оподаткування у попередньому звітному періоді, на інструменти власного капіталу (чисті активи, які належать учасникам), перекласифіковані у фінансові зобов'язання, відповідно до положень міжнародних стандартів фінансової звітності (примітка 22).

³ Зміну в чистих активах від діяльності за рік розкрито у примітці 14, розділ а).

⁴ Статті, які не будуть рекласифіковані у прибуток чи збиток.

⁵ Рядок 2515 включає амортизацію у сумі 1 477 644 тис. грн та збиток від зменшення корисності (знецінення) необоротних активів у сумі 254 860 тис. грн (примітка 8).

ТОВ «Лемтранс»
Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом)
Усі суми наведені у тисячах гривень

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю «Лемтранс» (найменування)	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2020	12	31
			30600592		

Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом)
за 2020 рік

Форма №3 Код за ДКУД 1801006

Стаття	Код рядка	2020 рік		2019 рік		Примітки
		надходження	видаток	надходження	видаток	
1	2	3	4	5	6	7
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності						
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування	3500	492 255	-	183 705	-	
Коригування на: амортизацію необоротних активів ¹	3505	1 732 504	-	1 586 693	-	
збільшення (зменшення) забезпечень	3510	4 593	-	5 180	-	
збиток (прибуток) від нереалізованих курсових різниць	3515	-	(78)	-	(128)	
збиток (прибуток) від неопераційної діяльності та інших негрошових операцій ²	3520	1 291 019	-	2 805 048	-	
Збиток (прибуток) від реалізації фінансових інвестицій ³	3524	-	(64)	4 257	-	
Зменшення (відновлення) корисності необоротних активів ³	3526	-	-	59	-	
Фінансові витрати ³	3540	736 351	-	1 560 711	-	22
Зменшення (збільшення) оборотних активів	3550	458 052	-	72 882	-	
Зменшення (збільшення) запасів	3551	-	(9 011)	-	(39 664)	
Зменшення (збільшення) дебіторської заборгованості за продукцією, товарами, роботами, послугами	3553	437 907	-	2 697	-	
Збільшення (зменшення) (іншої поточної дебіторської заборгованості	3554	578	-	75 197	-	
Зменшення (збільшення) витрат майбутніх періодів	3556	14 182	-	6 906	-	
Зменшення (збільшення) інших оборотних активів	3557	14 396	-	27 746	-	
Збільшення (зменшення) поточних зобов'язань	3560	121 072	-	-	(7 876)	
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги	3561	120 961	-	37 929	-	
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з бюджетом	3562	-	(8 803)	35 127	-	
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками зі страхування	3563	503	-	143	-	
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з оплати праці	3564	798	-	1 738	-	
Збільшення (зменшення) інших поточних зобов'язань	3567	7 613	-	-	(82 813)	
Грошові кошти від операційної діяльності	3570	4 099 417	-	4 645 504	-	
Сплачений податок на прибуток	3580	-	(220 189)	-	(146 251)	
Сплаченні відсотки	3585	-	(689 451)	-	(1 028 534)	
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	3 189 777	-	3 470 719	-	

ТОВ «Лемтранс»

Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом)

Усі суми наведені у тисячах гривень

Стаття	Код рядка	2020 рік		2019 рік		Примітки
		надходження	видаток	надходження	видаток	
1	2	3	4	5	6	7
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності						
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій ⁴	3200	497 046	-	842 171	-	
необоротних активів	3205	-	-	179	-	
Надходження від отриманих: відсотків	3215	52 476	-	52 097	-	
дивідендів	3220	27 336	-	39 088	-	
Надходження від деривативів	3225	-	-	-	-	
Надходження від погашення позик	3230	13 533	-	1 677 490	-	
Інші надходження ⁵	3250	1 626 065	-	774 219	-	
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій ⁴	3255	-	(529 894)	-	(845 107)	
необоротних активів	3260	-	(90 895)	-	(709 018)	
Виплати за деривативами	3270	-	-	-	-	
Витрачання на надання позик	3275	-	-	-	-	
Інші платежі ⁵	3290	-	(1 592 596)	-	(1 116 557)	
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	3 071	-	714 562	-	
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності						
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-	-	-	
Отримання позик	3305	49 216	-	43 548	-	14
Інші надходження	3340	-	-	-	-	
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	-	-	-	-	
Погашення позик	3350	-	(371 307)	-	(1 091 963)	14
Сплату дивідендів	3355	-	-	-	(85 992)	
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	-	-	-	(1)	
Інші платежі ⁶	3390	-	(1 570 833)	-	(3 064 094)	
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-	(1 892 924)	-	(4 198 502)	
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	1 299 924	-	-	(13 221)	
Залишок коштів на початок року ⁷	3405	232 236	-	243 969	-	13
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів ⁷	3410	-	(7 902)	1 488	-	
Залишок коштів на кінець року ⁷	3415	1 524 258	-	232 236	-	13

¹ Рядок 3505 складається з амортизації у сумі 1 477 644 тис. грн та збитку від зменшення корисності (знецінення) необоротних активів у сумі 254 860 тис. грн.

² Рядок 3520 складається з рядків 2220, 2240, 2250 та 2270 Звіту про фінансові результати (примітки 21, 22, 23, 24).

³ Рядки 3524, 3526 та 3540 наведено для розкриття окремих складових рядка 3520 "Збиток (прибуток) від неопераційної діяльності та інших негрошових операцій". Ці рядки є додатковими статтями, які не приймаються до розрахунку чистого руху коштів від операційної діяльності.

⁴ Рядки 3200 та 3255 включають рух грошових коштів, пов'язаний з придбанням та реалізацією фінансових інвестицій: депозитних сертифікатів та корпоративних прав.

⁵ Рядки 3250 та 3290 включають рух грошових коштів, пов'язаний з розміщенням банківських депозитів (примітка 12).

⁶ Рядок 3390 включає погашення зобов'язань з оренди без права викупу/переходу права власності у сумі 517 344 тис. грн (за 2019 рік – 1 214 336 тис. грн) (примітка 14), погашення зобов'язань з оренди з правом викупу/переходом права власності у сумі 303 489 тис. грн (за 2019 рік – 287 758 тис. грн) (примітка 14) та виплати фінансової допомоги, що не підлягає поверненню, у сумі 750 000 тис. грн (за 2019 рік – 1 562 000 тис. грн) (примітка 7).

⁷ Рядок 3405 та рядок 3415 включають суму оцінчого резерву під кредитні збитки від грошових коштів та їх еквівалентів станом на початок та кінець року (примітка 13); рядок 3410 включає зміну резерву під кредитні збитки за звітний період 2020 року у сумі 7 985 тис. грн (2019 рік: у сумі 1 360 тис. грн).

ТОВ «Лемтранс»
Звіт про власний капітал
Усі суми наведені у тисячах гривень

Підприємство

Товариство з обмеженою відповідальністю «Лемтранс»
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ	2020	12	31
30600592			

Звіт про власний капітал
за 2020 рік

Форма №4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток/ (Непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	-	-	-	-	-	-	-	-
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	-	-	-	-	-	-	-	-
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	440 391	-	-	440 391
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	(440 391)	-	-	(440 391)
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	(440 391)	-	-	(440 391)
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплата власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	-	-	-	-
Залишок на кінець року	4300	-	-	-	-	-	-	-	-

ТОВ «Лемтранс»
Звіт про власний капітал
Усі суми наведені у тисячах гривень

Підприємство

Товариство з обмеженою відповідальністю «Лемтранс»

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ	2019	12	31
			30600592

(найменування)

Звіт про власний капітал
за 2019 рік

Форма №4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстро-ваний (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатко-вий капітал	Резерв-ний капітал	Нерозподі-лений прибуток/ (Непок-ритий збиток)	Неопла-чений капітал	Вилу-чений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	-	-	-	-	-	-	-	-
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	-	-	-	-	-	-	-	-
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплата власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	-	-	-	-
Залишок на кінець року	4300	-	-	-	-	-	-	-	-

ТОВ «Лемтранс»
Примітки до окремої фінансової звітності — 31 грудня 2020 року
Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

1 Інформація про Компанію

Товариство з обмеженою відповідальністю «Лемтранс» (далі – ТОВ «Лемтранс» або Компанія) було засноване відповідно до законодавства України у жовтні 1999 року. Основними напрямами діяльності Компанії є організація вантажних перевезень залізничним транспортом в Україні, надання транспортно-експедиторських послуг, а також ремонт рухомого складу.

Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року безпосереднім материнським підприємством ТОВ «Лемтранс» є компанія Lemtrans Limited зі штаб-квартирою у м. Лімасол, Кіпр, а фактичний контроль над Компанією здійснювала компанія SCM (System Capital Management) Limited (далі - «SCM»), компанія, яка є резидентом Кіпру. Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року кінцевим бенефіціарним власником Компанії є громадянин України пан Рінат Ахметов.

Юридична адреса Компанії: вул. Антоновича 46-46А, Київ, 03150, Україна.

2 Умови, у яких працює Компанія

У 2019 році економіка України демонструвала ознаки стабілізації після тривалого періоду політичної та економічної напруженості, що супроводжувалась структурними реформами, зростанням внутрішніх інвестицій, відновленням споживання населення, збільшенням промислового виробництва та будівництва, одночасно з поліпшенням умов на зовнішніх ринках. Починаючи з першого кварталу 2020 року, українська економіка скорочувалась на тлі падіння промислового виробництва та запровадження обмежувальних заходів у березні 2020 року для стримування розповсюдження пандемії COVID-19. Послаблення цих заходів стимулювало поступове відновлення економіки в другій половині року. Сфера послуг більшою мірою постраждала від карантинних обмежень, тоді як падіння промислового виробництва більше відображало скорочення попиту. У 2020 році реальний ВВП скоротився на 4% у річному вимірі після зростання на 3,2% у 2019 році. Темп інфляції в Україні прискорився та досягнув у річному обчисленні 5% в 2020 році (у порівнянні з 4,1% в 2019 році).

Починаючи з квітня 2019 року, Національний банк України розпочав цикл пом'якшення кредитно-грошової політики з поступовим зменшенням облікової ставки вперше за останні два роки з 18% у квітні 2019 року до 6% у червні 2020 року. Однак, у березні 2021 року було прийнято рішення про підвищення облікової ставки і в квітні 2021 року її розмір збільшився до 7,5%.

Станом на дату цього звіту офіційний обмінний курс гривні щодо долара США, встановлений Національним банком України, становив 27,47 гривні за 1 долар США порівняно з 28,27 гривні за 1 долар США станом на 31 грудня 2020 року та 23,69 гривні за 1 долар США станом на 31 грудня 2019 року.

З метою управління виплатами по зовнішньому боргу та надання гарантій зовнішнього фінансування, Україна продовжує співпрацю з іноземними фінансовими установами, які є головними кредиторами її економіки. В липні 2020 року Виконавчий комітет МВФ затвердив нову 18-місячну програму кредитування Stand-by (SBA) для України в загальній сумі 5 мільярдів доларів США. Затвердження програми кредитування (SBA) відразу дало можливість надання кредиту в розмірі 2,1 мільярди доларів США. Можливість подальшого надання кредиту буде розглянутись в залежності від успішної реалізації Україною виконання умов програми (SBA). В липні 2020 року Україна та Європейський союз підписали угоду з надання Україні 1,2 мільярди євро макро – фінансової допомоги.

Конфлікт на сході України, що розпочався навесні 2014 року, залишається неврегульованим. У 2017 році періодично відбувалася ескалація військового протистояння вздовж лінії зіткнення сторін конфлікту. Це привело до прийняття Радою національної безпеки і оборони України у березні 2017 року рішення про повне припинення вантажного сполучення між контролюваною та неконтрольованою територією України, і це сполучення наразі залишається припиненим. У результаті вжитих заходів, вантажні вагони Компанії (власні та утримувані на умовах оренди) були заблоковані на неконтрольованій території (Примітка 8).

COVID-19. У березні 2020 року Всесвітня організація охорони здоров'я визнала розповсюдження коронавірусу (COVID-19) глобальною пандемією. Поширення вірусу мало істотний негативний вплив на економічну активність у світі, включаючи спад на ринках капіталу та різке зменшення цін на товарно-сировинні ресурси. Карантинні заходи, які були застосовані країнами через спалах COVID-19, призвели до значного звуження попиту та падіння світової торгівлі.

Протягом 2020 року уряди по всьому світу задіяли пакети заходів, спрямованих на протидію наслідкам COVID-19, включаючи фіscalні та грошові заходи для підтримки домогосподарств, охорони здоров'я, виробничої галузі та сфери послуг. До кінця 2020 року було успішно розроблено декілька вакцин, а деякі країни розпочали вакцинацію.

З 12 березня 2020 року Кабінет Міністрів України встановив карантин на усій території України та згодом неодноразово продовжував заходи для запобігання поширенню COVID-19 (коронавірусу). З 1 серпня 2020 року посилення протиепідемічних заходів застосовується та припиняється залежно від епідеміологічної ситуації на території регіонів, які було поділено на декілька зон: зелену, жовту, помаранчеву і червону за

2 Умови, в яких працює Компанія (продовження)

рівнем епідемічної небезпеки поширення COVID-19. В квітні 2021 року адаптивний карантин продовжено до 30 червня 2021 року.

Щоб запобігти поширенню коронавірусу та забезпечити безперебійну роботу, Компанія запровадила режим дистанційної роботи для офісних працівників, організувала та встановила суворий контроль за проведенням профілактичних і протиепідеміологічних заходів попередження захворювання працівників, а також за дотриманням вимог норм безпеки здоров'я працівників у виробничих підрозділах. Компанія проводить волого прибирання з використанням дезінфікувальних речовин та знезараження проти вірусів за допомогою бактерицидних УФ-ламп виробничих, адміністративних та санітарно- побутових приміщень; забезпечує працівників засобами індивідуального захисту та дезінфікувальними засобами для обробки рук; контролює стан здоров'я працівників шляхом вимірювання температури тіла за допомогою безконтактних термометрів; організовує перевезення працівників виробничих підрозділів до місця роботи; дезінфікує автотранспортні засоби тощо. Крім того, Компанія виділила кошти, які спрямувала на придбання засобів індивідуального захисту для лікарів. Це внесок Компанії в профілактику поширення коронавірусної інфекції та забезпечення соціальної стабільності в регіонах присутності.

Наслідки спалаху COVID-19 мали вплив на основну діяльність Компанії у 2020 році через зниження економічної активності деяких клієнтів, а обмежувальні заходи, зокрема обмеження на роботу громадського транспорту (включно з залізничними пасажирськими перевезеннями), прискорили обіг вантажних транспортних засобів, що призвело до профіциту на ринку вантажних вагонів, який протягом 2020 року знижував ставки плати за їх використання. Низька вартість перевезень стала одним із чинників зменшення корисності (знецінення) рухомого складу Компанії станом на 31 грудня 2020 року (Примітка 8).

У квітні та першій половині травня 2020 року спостерігалось зменшення обсягів послуг залізничних перевезень у зв'язку з тимчасовим припиненням діяльності виробничого підрозділу одного з ключових клієнтів Компанії, поступове відновлення яких відбулося у другій половині року. В якості запобіжних заходів Компанія частково відмовилась від короткострокової оренди вантажних вагонів, домовилась з деякими орендодавцями про зниження орендних ставок, здійснила перерозподіл тимчасово вивільнених вантажних вагонів між ключовими клієнтами.

На дату випуску цієї окремої фінансової звітності ситуація з COVID-19 все ще змінюється і її наслідки залишаються невизначеними. Керівництво продовжить ретельно відстежувати потенційний вплив цієї ситуації та вживатиме всіх можливих заходів для підтримки стабільної роботи Компанії, необхідних за поточних обставин.

Керівництво дійшло висновку, що через спалах COVID-19 не існує суттєвої невизначеності щодо припущення про подальшу безперервність діяльності, що використовується для складання цієї окремої фінансової звітності.

Остаточний результат політичної та економічної ситуації в Україні та її наслідки передбачити вкрай складно, проте вони можуть мати подальший суттєвий вплив на економіку України та бізнес Компанії.

3 Основні принципи облікової політики

Основа підготовки інформації. Ця окрема фінансова звітність (далі – фінансова звітність) підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) за принципом історичної вартості з коригуваннями на переоцінку основних засобів. Нижче описані основні принципи облікової політики, які застосовувались при підготовці цієї фінансової звітності. Ці принципи застосовувались по слідовно щодо всіх представлених у цій звітності періодів, якщо не зазначено інше.

Ця фінансова звітність представлена в українських гривнях, і всі суми наведені з округленням до найближчої тисячі, якщо не зазначено інше.

Підготовка фінансової звітності вимагає застосування певних важливих бухгалтерських оцінок. Вона також вимагає, щоб при застосуванні облікової політики Компанії її керівництво застосовувало власні професійні судження. Сфери, що характеризуються високим рівнем оціночних суджень або складності, та сфери, щодо яких формуються припущення та розрахунки, мають велике значення для підготовки фінансової звітності, описані у Примітці 4.

Компанія підготувала консолідовану фінансову звітність відповідно до МСФЗ для Компанії та її дочірніх підприємств (далі – «Група»). У консолідований фінансовій звітності дочірні підприємства, які є компаніями, у яких Група володіє, прямо чи опосередковано, понад половиною прав голосу або іншим чином має можливість здійснювати контроль їхньої діяльності, були повністю консолідовані. Консолідована фінансова звітність доступна за адресою: вул. Антоновича 46-46А, Київ, 03150, Україна.

Відповідно до пункту 5 статті 12¹ Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» підприємства, які повинні складати фінансову звітність за МСФЗ, складають і подають фінансову звітність на

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

основі таксономії фінансової звітності за МСФЗ в єдиному електронному форматі (iXBRL). 9 квітня 2021 року на засіданні Комітету з управління системою фінансової звітності було схвалено електронний формат Таксономії UA XBRL МСФЗ 2020 року для використання суб'єктами звітування при складанні фінансової звітності в електронному форматі за 2020 рік та проміжної фінансової звітності в 2021 році. Станом на дату випуску цієї фінансової звітності старт кампанії з подання фінансової звітності, складеної на основі Таксономії UA XBRL МСФЗ 2020 року в єдиному електронному форматі, ще не розпочато у зв'язку з технічним налаштуванням компоненту Центру збору фінансової звітності, призначеного для подання суб'єктами звітування фінансової звітності. Враховуючи це, Комітет з управління Системою фінансової звітності рекомендував усім регуляторам подовжити строки подання звітності у форматі iXBRL за 2020 рік та перші 3 квартали 2021 року та не застосовувати санкції за невчасне подання протягом 2021 року. Керівництво Компанії планує підготувати пакет звітності у форматі iXBRL та подати його протягом 2021 року.

Безперервність діяльності. Керівництво підготувало цю фінансову звітність на основі принципу безперервності діяльності.

Станом на 31 грудня 2020 року поточні зобов'язання Компанії перевищили оборотні активи на 1 151 094 тисячі гривень, у тому числі 1 284 086 тисячі гривень сума поточного зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності (Примітка 14). Облік операційної оренди згідно з МСФЗ 16 призвів до збільшення необоротних активів Компанії в результаті визнання активів з права користування та збільшення довгострокових та поточних зобов'язань. Виконання майбутніх платежів за договорами з оренди без права викупу/переходу права власності переважно залежить від намірів та можливості Компанії продовжити або припинити оренду, окрім поточної заборгованості за фактичне користування рухомим та нерухомим майном. У разі дострокового припинення орендар переоцінює зобов'язання з оренди, таким чином відтік грошових коштів не відбувається й у майбутньому залежить від обсягу орендованих активів.

Керівництво вважає, що грошові потоки, отримані від профільної діяльності, будуть достатніми для врегулювання будь-яких зобов'язань, що підлягають оплаті протягом наступних дванадцяти місяців. Виконані керівництвом оцінки грошових потоків на наступні дванадцять місяців залежать від низки припущень. Найбільш суттєві припущення пов'язані із поступовим завершенням довгострокових контрактів з двома найбільшими клієнтами, які є пов'язаними сторонами, що знаходяться під контролем SCM, та виходом Компанії на spot ринок залізничних перевезень вантажів із залученням нових клієнтів (Примітка 30).

Перерахунок іноземної валюти. Функціональною валютою і валютою подання Компанії є національна валюта України – українська гривня.

Операції, що деноміновані в іноземній валюті, обліковуються за обмінним курсом Національного банку України (НБУ), чинним на дату здійснення операції. Курсові різниці, що виникають внаслідок розрахунків за операціями в іноземній валюті, включаються до складу прибутку чи збитку на основі обмінного курсу, чинного на дату проведення операції.

Монетарні активи і зобов'язання в іноземній валюті перераховуються у гривні за офіційним обмінним курсом НБУ на звітну дату. Перерахунок за курсами на звітну дату не застосовується до немонетарних статей, які оцінюються за первісною вартістю. Немонетарні статті обліковуються за обмінним курсом, що діє на дату їх початкових операцій.

Нижче наведені основні курси обміну, застосовані для перерахунку сум в іноземних валютах:

	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
1 долар США	28,27	23,69
1 російський рубль	0,38	0,38
1 євро	34,74	26,42

Курсові різниці, які відносяться до інвестиційної та фінансової діяльності, включаються до неоперативних курсових різниць. До таких статей належать заборгованості за кредитними договорами, договорами оренди, депозити з контрактним терміном погашення більш ніж три місяці, кредиторська та дебіторська заборгованість за основні засоби та нематеріальні активи, тощо.

Курсові різниці, за винятком тих, які відносяться до інвестиційної та фінансової діяльності, включаються до операційних курсових різниць.

Основні засоби. Залізничні вагони обліковуються за справедливою вартістю за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності (знецінення). Інші основні засоби обліковуються за первісною вартістю за мінусом накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності (знецінення).

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Справедлива вартість визначається на основі ринкової інформації. Оцінки проводяться з достатньою регулярністю, щоб забезпечити відсутність суттєвої різниці між справедливою вартістю та балансовою вартістю активів, що переоцінюються. Подальші надходження основних засобів обліковуються за первісною вартістю. Первісна вартість об'єкту основних засобів включає витрати, безпосередньо пов'язані з його придбанням. Первісна вартість активів, створених Компанією, включає вартість матеріалів, прямі витрати на оплату праці та відповідну частину виробничих накладних витрат.

Зростання облікової вартості за рахунок переоцінки відноситься до іншого сукупного доходу, рух якого є складовою переоцінки чистих активів, що належать учасникам Компанії. При переоцінці основних засобів будь-яка накопичена амортизація на дату переоцінки виключається з первісної вартості таких основних засобів, а чиста балансова вартість перераховується відповідно до результатів переоцінки. Уцінки, що компенсують попередні дооцінки основного засобу, визнаються у складі іншого сукупного доходу; усі інші уцінки відносяться до складу прибутку чи збитку. Визнаний в інших сукупних доходах резерв переоцінки частково переноситься до нерозподіленого прибутку, коли актив використовується Компанією. Сума перенесеного резерву переоцінки дорівнює різниці між амортизацією, що базується на переоціненій балансовій вартості основних засобів, та амортизацією, що базується на первісній вартості основних засобів. Під час вибуття переоціненого об'єкта основних засобів залишок резерву переоцінки, що стосується такого об'єкта, списується на нерозподілений прибуток.

Подальші витрати включаються в балансову вартість активу чи визнаються окремим активом у відповідних випадках, лише якщо існує ймовірність отримання Компанією майбутніх економічних вигід, пов'язаних з цим активом, а його вартість можна достовірно оцінити. Визнання балансової вартості заміненого компонента припиняється. Усі інші витрати на ремонт та технічне обслуговування відносяться до операційних витрат протягом періоду, у якому вони фактично понесені.

Визнання основних засобів припиняється після їх вибуття або якщо використання активу, як очікується, не принесе майбутніх економічних вигід. Прибутки та збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння суми надходжень з їхньою балансовою вартістю та визнаються у складі прибутку чи збитку.

Амортизація основних засобів нараховується прямолінійним методом з метою розподілу первісної вартості чи вартості переоцінки до їхньої оціночної ліквідаційної вартості протягом визначеного очікуваного строку корисного використання. Строки корисного використання основних засобів встановлюються технічним персоналом Компанії на підставі досвіду використання подібних активів та з огляду на очікувану корисність для Компанії.

Група основних засобів	Строки корисного використання нових об'єктів
Будівлі та споруди	5-60 років
Залізничні вантажні вагони	5-32 років
Машини та обладнання	3-30 років
Інші транспортні засоби	5-10 років
Інші основні засоби	2-13 років

Ліквідаційна вартість активу – це очікувана сума, яку Компанія отримала б у теперішній момент від продажу цього активу, за мінусом очікуваних витрат на продаж, якби стан та строк корисного використання цього активу відповідав строку експлуатації та стану, які цей актив матиме наприкінці строку корисного використання. Оціночна ліквідаційна вартість активу дорівнює нулю, якщо Компанія має намір використовувати актив до кінця фізичного строку його використання, окрім залізничних вантажних вагонів. Оціночна ліквідаційна вартість активів та залишковий строк їх корисного використання переглядаються та, за необхідності, коригуються перспективно становом на кінець кожного фінансового року.

Незавершені капітальні інвестиції. Об'єкти, які знаходяться в процесі незавершеного будівництва, капіталізуються як окремий елемент необоротних активів, відображаються за первісною вартістю за вирахуванням будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності (знецінення). При завершенні будівництва вартість об'єкта, за вирахуванням накопиченого збитку від знецінення, переноситься до відповідної групи основних засобів. Знос на об'єкти незавершеного будівництва не нараховується.

Невстановлене обладнання є устаткуванням, придбаним Компанією, але не введеним в експлуатацію, що відображається за первісною вартістю за вирахуванням будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності (знецінення). Амортизація цих активів не нараховується до моменту їхньої готовності до запланованого використання.

Зменшення корисності (знецінення) нефінансових активів. На кожну звітну дату Компанія визначає, чи існують ознаки можливого зменшення корисності нефінансових активів. Активи, які амортизуються, аналізуються на предмет зменшення корисності у випадку будь-яких подій або змін обставин, які свідчать про те, що відшкодування повної балансової вартості активу може стати неможливим. Збиток від зменшення корисності (знецінення) визнається у сумі, на яку балансова вартість активу перевищує вартість його

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

очікуваного відшкодування. Очікувана вартість відшкодування активу – це його справедлива вартість за вирахуванням витрат на продаж або вартість активу при використанні, залежно від того, яка з них більша.

Для розрахунку можливого збитку від зменшення корисності (знецінення) активи групуються на найнижчому рівні, на якому існують грошові потоки, що можуть бути визначені, переважно незалежні від надходжень грошових коштів від інших активів (на рівні одиниць, які генерують грошові кошти). Балансова вартість активу зменшується до вартості відшкодування, а збиток від зменшення корисності (знецінення) визнається у складі прибутку чи збитку за рік, якщо актив не обліковується за переоціненою вартістю. Будь-який збиток від зменшення корисності (знецінення) переоціненого активу спочатку визнається як зменшення резерву переоцінки.

Нефінансові активи, що зазнали зменшення корисності, аналізуються на предмет можливого сторнування збитку від зменшення корисності (знецінення) на кожну звітну дату. За наявності ознак того, що раніше визнані збитки від зменшення корисності (знецінення) активу більше не існують або зменшилися, проводяться оцінки суми очікуваного відшкодування активу. Збиток від зменшення корисності (знецінення) активу, визнаний у попередніх роках, відновлюється. Балансову вартість активу збільшують до суми очікуваного відшкодування активу. Таке збільшення вартості не може перевищувати балансової вартості, яку було б визначено за вирахуванням амортизації, якби у попередніх роках не визнавався збиток від зменшення корисності (знецінення).

Необоротні активи, класифіковані як утримувані для продажу. Необоротні активи відображаються у звіті про фінансовий стан як «Необоротні активи, утримувані для продажу», якщо їх балансова вартість буде відшкодована переважно у ході операції продажу протягом дванадцяти місяців після звітного періоду. Рекласифікація активів здійснюється у разі дотримання всіх наступних умов: (i) активи готові до негайного продажу в їх поточному стані; (ii) керівництво Компанії склало поточну програму пошуку покупця та розпочало її реалізацію; (iii) проводиться активний маркетинг для продажу активів за оптимальною ціною; (iv) очікується, що продаж буде здійснено протягом одного року, та (v) не очікується, що план продажу буде суттєвим чином змінений або скасований.

Необоротні активи, які у звіті про фінансовий стан за поточний період класифіковані як утримувані для продажу, не рекласифікуються та не представляються в іншій категорії у порівняльному звіті про фінансовий стан для відображення класифікації на кінець поточного періоду.

Необоротні активи, утримувані для продажу, в цілому оцінюються за їх балансовою вартістю або справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж залежно від того, яка з них менша. Основні засоби, утримувані для продажу, не амортизуються.

Ідентифікація оренди та визначення строку оренди. На початку дії договору Компанія оцінює чи є договір орендою, або чи містить договір оренду. Договір є орендою, чи містить оренду, якщо він передає право контролювати користування ідентифікованим активом протягом певного періоду часу в обмін на компенсацію. Для договору, який є орендою або містить оренду, Компанія обліковує кожний компонент оренди в договорі як оренду, окрім від компонентів не-оренди цього договору. Компоненти не-оренди обліковуються в тому періоді, до якого вони відносяться.

Компанія визначає строк оренди як невідмовний період оренди разом з періодами, які охоплюються можливістю продовження оренди у разі, якщо Компанія обґрунтовано впевнена у тому, що вона скористається такою можливістю; та періодами, які охоплюються можливістю припинити оренду, якщо Компанія обґрунтовано впевнена у тому, що вона не скористається такою можливістю. Після дати початку оренди Компанія повторно оцінює строк оренди при виникненні значної події або зміни обставин, які підконтрольні Компанії та впливають на її здатність скористатися (або не скористатися) можливістю продовжити або припинити оренду.

Актив з права користування. На дату початку оренди Компанія визнає актив з права користування за первісною вартістю, яка складається з:

- теперішньої вартості орендних платежів, не сплачених на дату початку оренди;
- будь-яких орендних платежів, здійснених на, або до дати початку оренди, за вирахуванням отриманих стимулів;
- будь-яких первісних прямих витрат, понесених Компанією;
- витрат на відновлення базового активу до стану, що вимагається умовами договорів оренди.

Після дати початку оренди Компанія оцінює актив з права користування, застосовуючи модель собівартості.

Амортизація активів з права користування розраховується прямолінійним методом протягом строку корисного використання, який визначається наступним чином:

(i) якщо Компанія виступає лізингодержувачем за договором лізингу з правом викупу активу та/або переходом права власності на базовий актив наприкінці строку лізингу, активи з права користування

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

амортизуються протягом строку корисного використання базового активу або коротшого строку оренди, коли Компанія не є обґрунтовано впевненою в отриманні права власності на них до кінця строку лізингу. Строки корисного використання наведені у таблиці:

	Строки корисного використання нових об'єктів
Залізничні вантажні вагони	5-32 років
Інші транспортні засоби	5 років

(ii) якщо Компанія виступає орендарем за договором оренди без права викупу активу та/або переходу права власності на актив наприкінці строку оренди, активи з права користування амортизуються протягом строку оренди з урахуванням можливих продовжень та досркових припинень, який може відрізнятися від строку дії договору оренди. Строки оренди наведені у таблиці:

	Строки оренди нових об'єктів
Будівлі та споруди	2-5 років
Залізничні вантажні вагони	1-15 років
Інші транспортні засоби	2-5 років
Машини та обладнання	5 років

У звіті про фінансовий стан Компанія включає активи з права користування у той самий рядок, у якому відповідні базові активи подавалися б, якби вони були власністю Компанії.

Орендне зобов'язання. На дату початку оренди Компанія визнає орендне зобов'язання за теперішньою вартістю орендних платежів, не сплачених на дату початку оренди. При дисконтуванні орендних платежів Компанія застосовує припустиму ставку відсотка в оренді, якщо таку ставку можна легко визначити. Якщо припустиму ставку неможливо визначити, на підставі інформації, доступної Компанії, то Компанія застосовує ставку залучення додаткових запозичень.

Кожний орендний платіж частково відноситься на погашення заборгованості й частково на фінансові витрати з метою забезпечення постійної процентної ставки на суму залишку заборгованості. Відповідні орендні зобов'язання, за вирахуванням майбутніх фінансових витрат, включаються до складу інших фінансових зобов'язань. Процентні витрати відносяться на прибуток або збиток протягом строку оренди із використанням методу ефективної процентної ставки.

Орендні зобов'язання, як правило, переоцінюються Компанією у наступних ситуаціях: (i) зміна первісної оцінки строку оренди; (ii) зміна індексу або ставки, що впливає на платежі (змінні орендні платежі). У першому випадку (i) Компанія переоцінює орендне зобов'язання, дисконтуючи переглянуті орендні платежі з використанням переглянутої ставки дисконту; у другому (ii) – дисконтуючи переглянуті орендні платежі за первісною ставкою. Компанія визнає суму переоцінки орендного зобов'язання як коригування первісної вартості активу з права користування. Переоцінка обліковується перспективно. Змінні орендні платежі, що не залежать від індексу або ставки, визнаються як витрати в періоді, у якому відбулася подія або умова, що ініціює платіж.

Модифікації договорів оренди виникають в результаті змін в базовому договорі, погоджених між Компанією та орендодавцем після початку оренди. Облік модифікації залежить від того, збільшують або зменшують модифіковані умови сферу застосування договору оренди, і чи потребує збільшення сфери застосування сплати відшкодування, зіставного з ціною окремого договору, для нової сфери застосування договору оренди. Якщо модифікація розширяє сферу дії оренди та компенсація за оренду зростає, Компанія обліковує модифікацію як окрему оренду. Якщо модифікація оренди не обліковується як окрема оренда Компанія обліковує переоцінку орендного зобов'язання шляхом: i) зменшення балансової вартості активу з права користування для відображення часткового або повного припинення оренди для модифікації оренди, які зменшують сферу дії оренди. Компанія визнає у прибутку або збитку будь-який прибуток або збиток, пов'язаний з частковим або повним припиненням такої оренди; ii) здійснення відповідного коригування активу з права користування для всіх інших модифікацій оренди.

Зобов'язання за договором лізингу з правом викупу активу та/або переходом права власності на актив наприкінці строку лізингу, відповідно до якого, в основному, усі ризики та вигоди, пов'язані з володінням та використанням, передаються Компанії, Компанія обліковує як зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності. Коли Компанія виступає орендарем за договором оренди без права викупу активу та/або переходу права власності на актив наприкінці строку оренди, відповідно до якого, в основному, усі ризики та вигоди, пов'язані з використанням, передаються Компанії, зобов'язання за договором обліковується як зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності.

Гарантійні або авансові платежі за останні періоди оренди. Компанія поділяє за видами на ті, що

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

повертаються орендодавцями у кінці оренди, якщо Компанія не порушила контрактних умов, і ті, що зараховуються як орендні платежі за останні місяці оренди. Платежі, що повертаються, Компанія класифікує як гарантійний депозит, що оцінюється за справедливою вартістю в момент первісного визнання з відповідною капіталізацією до складу активу з права користування різниці між справедливою вартістю та номінальною вартістю такого депозиту. Платежі, що зараховуються як останні платежі, є частиною орендних платежів і впливають на розрахунок орендного зобов'язання та активу з права користування в момент первісного визнання.

Продаж активів з подальшою (зворотною) орендою. Якщо Компанія (орендар-продажець) передає актив іншому суб'єкті господарювання (орендодавцеві-покупцеві) і знову орендує цей актив у орендодавця-покупця, то Компанія обліковує договір про передачу активу та договір оренди, застосовуючи оцінку того чи є передача активу продажем і чи задовільняються вимоги МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами».

Коли Компанія продає активи й одразу укладає угоду про фінансовий лізинг (оренду з правом викупу/переходом права власності) тих самих активів, то Компанія продовжує визнавати ці активи та визнає фінансове зобов'язання для будь-якої компенсації, отриманої від орендодавця-покупця. Таке фінансове зобов'язання обліковується за МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» та класифікується як позикові кошти.

Короткострокова оренда та оренда, за якою орендованій актив є малоцінним. Компанія не застосовує принципи визнання та вимоги до обліку короткострокової оренди (строк оренди 12 місяців або менше) й оренди, за якою орендований актив є малоцінним. Компанія визнає орендні платежі, пов'язані з такою орендою, як витрати за прямолінійним методом протягом строку оренди у прибутку або збитку.

Компанія як орендодавець. Оренда, за якою Компанія не передає в основному всі ризики та вигоди щодо права власності на базовий актив, класифікується як операційна оренда. Первісні прямі витрати, понесені при укладанні договору про операційну оренду, включаються до балансової вартості базового активу та визнаються, як витрати протягом строку оренди на прямолінійній основі.

Податок на прибуток. Витрати з податку на прибуток включають поточний податок та відстрочений податок. У цій фінансовій звітності податки на прибуток показані відповідно до вимог українського податкового законодавства, яке є чинним станом на звітну дату.

Витрати з податку на прибуток відображаються у складі прибутку чи збитку, якщо тільки вони не мають бути відображені у складі інших сукупних доходів у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді у складі інших сукупних доходів.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподатковуваного прибутку чи збитків за поточний та попередні періоди. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання, яке не впливає на фінансовий результат або оподатковуваний прибуток у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній.

Суми відстрочених податків визначаються із використанням ставок оподаткування, які діють або практично були введені в дію станом на звітну дату і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки. Відстрочені податкові активи та зобов'язання згортаються тоді, коли існує юридично закріплена право взаємозаліку поточних податкових активів і поточних податкових зобов'язань, і відстрочені податки відносяться до одного й того ж суб'єкта господарювання у межах компетенції одного податкового органу.

Відстрочені податкові активи за тимчасовими різницями, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише в тому обсязі, у якому існує ймовірність отримання оподатковуваного прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

На кожну звітну дату Компанія переглядає балансову вартість відстрочених податкових активів і зменшує їх балансову вартість, якщо більше не існує ймовірності одержання достатнього оподатковуваного прибутку, що дав би змогу реалізувати частину або всю суму такого відстроченого податкового активу. Невизнані відстрочені податкові активи переглядаються на кожну звітну дату та визнаються тією мірою, якою з'являється значна ймовірність того, що майбутній оподатковуваний прибуток дасть змогу використовувати відстрочені податкові активи.

Товарно-матеріальні запаси. Товарно-матеріальні запаси обліковуються за первісною вартістю або чистою вартістю реалізації залежно від того, яка з цих сум менша. Вартість товарно-матеріальних запасів

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

визначається за методом ФІФО: «собівартість перших за часом надходжень запасів». Вартість незавершеного виробництва включає прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати та загальновиробничі витрати. Чиста вартість реалізації – це розрахункова ціна реалізації у процесі нормального ведення бізнесу за вирахуванням оціночних витрат на доведення запасів до завершеного стану та відповідних витрат для здійснення продажу.

Фінансові інструменти – основні терміни оцінки. Фінансові інструменти обліковуються за амортизованою вартістю, як описано нижче.

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основного боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус будь-який оціночний резерв під очікувані кредитні збитки. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, у тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей звіту про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтується протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до валової балансової вартості фінансового інструмента. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків за інструментами із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для цього інструмента, або інших змінних факторів, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом усього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки. Для активів, які є придбаними чи створеними кредитно-знеціненими фінансовими активами при первісному визнанні, ефективна процентна ставка коригується на кредитний ризик, тобто розраховується на основі очікуваних грошових потоків при первісному визнанні, а не на основі договірних грошових потоків.

Початкове визнання фінансових інструментів. Фінансові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, спочатку обліковуються за справедливою вартістю. Усі інші фінансові інструменти спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс/мінус витрати, понесені на здійснення операції. Найкращим підтвердженням справедливої вартості при початковому визнанні є ціна угоди. Прибуток або збиток при початковому визнанні визнається лише у тому разі, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або методики оцінки, які у якості базових даних використовують лише дані з відкритих ринків.

Класифікація та подальша оцінка фінансових активів. Компанія класифікує свої фінансові активи у наступні категорії оцінки:

- за амортизованою вартістю, та
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід або за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Класифікація та подальша оцінка боргових фінансових активів залежить від (i) бізнес-моделі Компанії для управління відповідним портфелем активів та (ii) характеристик грошових потоків за активом.

Бізнес-модель відображає спосіб, у який Компанія управляє активами з метою отримання грошових потоків: чи є метою Компанії (i) виключно отримання передбачених договором грошових потоків від активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків»), або (ii) отримання передбачених договором грошових потоків і грошових потоків, які виникають у результаті продажу активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу»), або якщо не застосовується ні пункт (i), ні пункт (ii), фінансові активи відносяться до категорії «інших» бізнес-моделей та оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Бізнес-модель визначається для групи активів (на рівні портфеля) на основі всіх відповідних доказів діяльності, яку Компанія має намір здійснити для досягнення цілі, встановленої для портфеля, наявного на дату оцінки. Фактори, які Компанія враховує при визначенні бізнес-моделі, включають мету та склад портфеля, минулий досвід отримання грошових потоків за відповідними активами, підходи до оцінки та управління ризиками та методи оцінки дохідності активів.

Якщо бізнес-модель передбачає утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків або для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу, Компанія оцінює, чи

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

являють собою грошові потоки виключно виплати основної суми боргу та процентів («тест на виплати основної суми боргу та процентів» або «SPPI-тест»). Фінансові активи із вбудованими похідними інструментами розглядаються у сукупності, щоб визначити, чи є грошові потоки за ними виплатами виключно основної суми боргу та процентів. У процесі такої оцінки Компанія аналізує, чи відповідають передбачені договором грошові потоки умовам базової кредитної угоди, тобто проценти включають тільки відшкодування щодо кредитного ризику, вартості грошей у часі, інших ризиків базової кредитної угоди та маржу прибутку.

Якщо умови договору передбачають схильність до ризику чи волатильності, які не відповідають умовам базової кредитної угоди, відповідний фінансовий актив класифікується та оцінюється за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. SPPI-тест виконується при первісному визнанні активу, а подальша переоцінка не проводиться.

Нижче описані категорії оцінки, у які Компанія класифікує свої фінансові активи:

За амортизованою вартістю: фінансовий актив відноситься до цієї категорії, якщо Компанія утримує фінансові активи виключно для отримання договірних грошових потоків (а не для їх продажу), за умови успішного проходження тесту характеристик грошових потоків, тобто грошові потоки від активу – це виключно платежі в рахунок основної суми боргу та процентів.

За справедливою вартістю через інший сукупний дохід: якщо фінансовий актив відповідає критеріям тесту характеристик грошових потоків і бізнес-модель передбачає отримання договірних грошових потоків і продаж фінансових активів, тоді такий актив відноситься до цієї категорії (якщо тільки не вибрано категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток). Компанія може добровільно прийняти рішення оцінювати певні інструменти власного капіталу за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Такий вибір є остаточним при початковому визнанні.

За справедливою вартістю через прибуток чи збиток: активи, які не відповідають критеріям оцінки за амортизованою вартістю чи за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. Похідні фінансові активи відносяться у категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Керівництво визначає класифікацію фінансових активів у момент їх початкового визнання.

Фінансові активи включаються до складу оборотних активів, за винятком тих із них, строк погашення яких перевищує 12 місяців після звітної дати. Такі активи включаються до складу необоротних активів.

Зменшення корисності (знецінення) фінансових активів – оціночний резерв під очікувані кредитні збитки. Компанія оцінює очікувані кредитні збитки (ОКЗ) для фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Компанія оцінює очікувані кредитні збитки та визнає чисті збитки від зменшення корисності фінансових активів на кожну звітну дату.

Оцінка очікуваних кредитних збитків відображає: (i) об'єктивну та зважену з урахуванням імовірності суму, визначену шляхом оцінки діапазону можливих результатів, (ii) вартість грошей у часі та (iii) всю обґрунтовану і підтверджувану інформацію про минулі події, поточні умови та прогнозовані майбутні економічні умови, доступну на звітну дату без надмірних витрат і зусиль.

Фінансові інструменти, які оцінюються за амортизованою вартістю, та договірні активи відображаються у звіті про фінансовий стан за вирахуванням оціночного резерву під очікувані кредитні збитки.

Компанія застосовує триетапну модель обліку знецінення на основі змін кредитної якості з моменту первісного визнання:

Етап 1 – Активи, умови яких виконуються: оціночний резерв під збитки визнається в сумі очікуваного кредитного збитку за 12-місячний період;

Етап 2 – Фінансові активи, кредитний ризик яких істотно зрос: оціночний резерв під збитки визнається в сумі очікуваного кредитного збитку за весь строк, та

Етап 3 – Кредитно-знецінені фінансові активи: оціночний резерв під збитки визнається в сумі очікуваного кредитного збитку за весь строк. Фінансові активи цього етапу оцінюються на індивідуальній основі.

Процентні доходи розраховуються із використанням методу ефективної процентної ставки: на Етапі 1 та Етапі 2 – до валової балансової вартості фінансового активу; на Етапі 3 – визнаються на основі амортизованої вартості фінансового активу.

Компанія застосовує спрощений підхід до дебіторської заборгованості за основною діяльністю, договірних активів та дебіторської заборгованості за орендою, який вимагає оцінювати оціночний резерв під очікувані

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

кредитні збитки за сумаю, яка дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк, що підлягають визнанню в момент первісного визнання такого активу. Станом на звітну дату Компанія має такі категорії фінансових активів, які підлягають оцінці за моделлю очікуваних кредитних збитків:

- Грошові кошти та їх еквіваленти;
- Дебіторська заборгованість за реалізовані товари та послуги;
- Фінансова допомога, що підлягає поверненню;
- Фінансові інвестиції (депозити).

Компанія застосовує різні підходи для аналізу очікуваних кредитних збитків, які виникають за фінансовими активами від пов'язаних сторін та інших клієнтів.

Розрахунок очікуваних кредитних збитків для всіх суттєвих дебіторів та пов'язаних сторін виконується на індивідуальній основі з урахуванням договірних умов, очікуваного строку погашення, внутрішньо оцінених кредитних ризиків (на основі історичних фінансових результатів та враховуючи зовнішній кредитний рейтинг, за наявності). Коефіцієнт очікуваних кредитних збитків розраховується на основі середньої дохідності до погашення корпоративних облігацій, скоригованої на безризикову ставку та очікуваний строк погашення.

Для визначення значного підвищення кредитного ризику фінансового активу після первісного визнання та оцінки очікуваних кредитних збитків Компанія враховує всю обґрунтовану та підтверджувану інформацію, актуальну та доступну без надмірних витрат і зусиль, включаючи як кількісну, так і якісну інформацію та аналіз на основі попереднього досвіду Компанії та поінформовану кредитну оцінку, у тому числі прогнозну інформацію. Компанія розглядає наявність дефолту фінансового активу, якщо малоймовірно, що позичальник здійснить платіж на користь Компанії для виконання його кредитних зобов'язань повною мірою без подання Компанією вимог на примусове стягнення, наприклад, за рахунок реалізації забезпечення (якщо таке утримується).

Станом на кожну звітну дату Компанія оцінює, чи є фінансовий актив кредитно-знеціненим. Фінансовий актив є кредитно-знеціненим, якщо відбулася одна чи більше подій, які мають негативний вплив на оціночні майбутні грошові потоки від фінансового активу.

Припинення визнання фінансових активів. Компанія списує фінансові активи з балансу, коли (i) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність або (ii) Компанія передала, в основному, усі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або (iii) Компанія не передала та не залишила, в основному, усі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль. Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

Вбудовані похідні фінансові інструменти. Похідні інструменти, вбудовані в договори, відокремлюються від основних договорів і обліковуються окремо, якщо вони не є тісно пов'язаними з економічними характеристиками та ризиками основних договорів. Якщо платежі, що підлягають сплаті у гривнях, знаходяться у прямій залежності від зміни курсу іноземної валюти, тоді вбудований похідний інструмент вважається тісно пов'язаним з основним договором, і в цілях обліку такий договір вважається деномінованим у відповідній іноземній валюті. У такому разі, фінансові активи або фінансові зобов'язання переоцінюються на кожну звітну дату за відповідним курсом іноземної валюти.

Вбудований похідний інструмент в основному договорі оренди має тісний зв'язок із основним договором, якщо вбудований похідний інструмент є індексом, пов'язаним із інфляцією, на зразок прив'язки індексу орендних платежів до індексу споживчих цін або передбачає здійснення змінних орендних платежів на основі змінних ставок відсотка. Такий інструмент обліковується згідно з вимогами до обліку змінних орендних платежів.

Разом з тим, якщо залежність не є прямою, а містить якісь порогові значення, коридори, індексацію лише за певних умов, то вбудований похідний інструмент не вважається тісно пов'язаним з основними договорами. Компанія відокремлює його від договору й обліковує окремо за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Аванси (передоплати) видані. Аванси видані обліковуються за первісною вартістю мінус резерв на знецінення. Передоплата відноситься до категорії довгострокової, якщо товари чи послуги, за які надана передоплата, будуть отримані через один рік або пізніше, або якщо передоплата стосується активу, який при початковому визнанні буде включений до категорії необоротних активів.

Аванси видані з метою придбання активу, включаються до складу його балансової вартості після того, як Компанія отримала контроль над цим активом і якщо існує ймовірність того, що Компанія отримає майбутні економічні вигоди, пов'язані з таким активом. Інші аванси видані списуються на прибуток чи збиток після отримання товарів або послуг, за які вони були здійснені. Якщо існує свідчення того, що активи, товари чи послуги, за які було видано аванси, не будуть отримані, балансова вартість авансів виданих зменшується належним чином і відповідний збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку за рік.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти включають готікові кошти, депозити до запитання в банках та інші короткострокові високоліквідні інвестиції, первісний термін яких не перевищує трьох місяців. Грошові кошти, використання яких обмежене, виключаються зі складу грошових коштів та їх еквівалентів. Суми, обмеження щодо яких не дають змоги обміняти їх або використати для розрахунку за зобов'язаннями протягом принаймні дванадцяти місяців після звітної дати, включені до складу інших необоротних активів. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки.

Класифікація та подальша оцінка фінансових зобов'язань. Фінансові зобов'язання обліковуються за амортизованою вартістю.

Позикові кошти. Позикові кошти спочатку визнаються за справедливою вартістю за вирахуванням витрат, понесених на здійснення операції, а надалі обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки. Будь-яка різниця між сумою надходжень (за вирахуванням витрат на проведення операції) та вартістю погашення визнається у складі прибутку чи збитку протягом періоду, на який були залучені позикові кошти, з використанням методу ефективної процентної ставки.

Позикові кошти відображаються у складі поточних зобов'язань, крім випадків, коли у Компанії є безумовне право відсторочити розрахунок за зобов'язанням принаймні на 12 місяців після звітної дати.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість визнається, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою. Кредиторська заборгованість відноситься до категорії поточних зобов'язань, якщо оплата підлягає здійсненню до одного року (або протягом нормального операційного циклу бізнесу, якщо він довший). Якщо ні, вони обліковуються як довгострокові зобов'язання.

Кредиторська заборгованість спочатку визнається за справедливою вартістю, а надалі переоцінюється за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки. Амортизована вартість обчислюється з урахуванням витрат на проведення операції, а також усіх премій та дисконтів при розрахунку.

Припинення визнання фінансових зобов'язань. Визнання фінансових зобов'язань припиняється у разі їх погашення (тобто коли зобов'язання, вказане у договорі, виконується чи припиняється або закінчується строк його виконання).

Суттєва зміна (модифікація) умов наявного фінансового зобов'язання або його частини обліковується як врегулювання початкового фінансового зобов'язання і визнання нового фінансового зобов'язання. Умови вважаються суттєво відмінними у разі, якщо дисконтована поточна вартість грошових потоків відповідно до нових умов, включаючи будь-які сплачені комісійні за вирахуванням отриманих комісійних, які дисконтовані із використанням первісної ефективної процентної ставки, відрізняється принаймні на 10% від дисконтованої поточної вартості залишкових грошових потоків за початковим фінансовим зобов'язанням. Якщо різниця становить 10% або більше, наявне зобов'язання списується з балансу й визнається нове фінансове зобов'язання. Після виконання тесту 10%-різниці Компанія може також прийняти рішення про проведення якісної оцінки з метою припинення визнання. Різниця між балансовою вартістю фінансового зобов'язання (або частини фінансового зобов'язання), врегульованого або переданого іншій стороні, та сумою сплаченої винагороди, включаючи будь-які передані негрошові активи або прийняті зобов'язання, визнається у складі прибутку чи збитку.

Якщо модифікація умов обліковується як погашення, всі витрати або сплачені винагороди визнаються у складі прибутку чи збитку. Якщо обмін або модифікація не обліковується як погашення, всі витрати чи сплачені винагороди відображаються як коригування балансової вартості зобов'язання і амортизуються протягом строку дії модифікованого зобов'язання, що залишився.

Аванси отримані. Аванси отримані обліковуються у розмірі первісно одержаних сум.

Резерви під зобов'язання та відрахування. Резерви під зобов'язання та відрахування – це зобов'язання нефінансового характеру із невизначенім строком або сумою. Резерви нараховуються, коли Компанія має теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує імовірність того, що погашення такого зобов'язання потребуватиме відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем впевненості. Резерви оцінюються за приведеною вартістю витрат, що, як очікується, будуть потрібними для погашення зобов'язання, із використанням ставки до оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі та ризиків, пов'язаних із цим зобов'язанням. Збільшення резерву з плинном часу відноситься на процентні витрати.

Обов'язкові платежі та відрахування, такі як податки, крім податку на прибуток або зборів, установлених регулюючими органами, на основі інформації, що стосується періоду, який передує виникненню зобов'язання зі сплати, визнаються як зобов'язання, коли відбувається зобов'язувальна подія, що призводить до виникнення обов'язкового платежу, що визначена у законодавстві як така, яка спричиняє

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

виникнення зобов'язання зі сплати обов'язкового платежу. Якщо сплата обов'язкового платежу здійснюється до того, як відбулася зобов'язувальна подія, цей платіж визнається як передоплата.

Інвестиції у дочірні підприємства. Інвестиції в дочірні підприємства оцінюються за первісною вартістю за вирахуванням резерву під знецінення (якщо необхідно). Первісна вартість активу складається з ціни придбання та/або інших прямих витрат. Ціна придбання та/або інші прямі витрати являє собою суму сплачених коштів та справедливу вартість іншої винагороди, сплаченої для придбання активу.

Чисті активи, які належать учасникам. Учасники товариств з обмеженою відповідальністю мають право на відшкодування своїх часток у статутному капіталі цих товариств у грошовій формі. Сума відшкодування є змінною величиною, яка залежить від вартості чистих активів Компанії. Зобов'язання товариства з обмеженою відповідальністю з відшкодування часток учасникам у його статутному капіталі призводить до виникнення фінансового зобов'язання, suma якого дорівнює поточній вартості відшкодування, навіть якщо вказане зобов'язання залежить від наміру учасника реалізувати своє право.

Як виняток фінансові зобов'язання з відшкодування часток класифікуються в емітента як інструменти капіталу, якщо виконуються всі вимоги, зазначені в параграфах 16А і 16Б МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання». Для Компанії не всі вимоги виконуються, зокрема Компанія зобов'язана здійснювати виплати учасникам, як відсоток від прибутку. Це призводить до класифікації чистих активів як зобов'язання. На кожну звітну дату Компанія проводить оцінку виконання умов. Починаючи з дати, коли цей інструмент набуває всіх ознак і відповідає всім зазначеним в параграфах 16А і 16Б умовам, Компанія повинна рекласифіковати фінансове зобов'язання у власний капітал та оцінити власний капітал за балансовою вартістю фінансового зобов'язання на дату рекласифікації.

Визначати справедливу вартість зобов'язання перед учасниками недоцільно, оскільки невідомо, чи захочуть учасники вилучити свої частки з капіталу товариства з обмеженою відповідальністю і коли це може відбутись. Компанія оцінює зобов'язання, визнане як «Чисті активи, які належать учасникам», за балансовою вартістю чистих активів, що, на її думку, є найбільш доречним за поточних обставин. Це зобов'язання було віднесено до категорії довгострокових зобов'язань, оскільки Компанія має безумовне право відстрочити відшкодування часток учасників принаймні на дванадцять місяців після дати отримання заявки на відшкодування.

Взаємозалік. Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань, з подальшим включенням до звіту про фінансовий стан лише їхньої чистої суми, може здійснюватися лише у разі існування юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, коли є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив і розрахуватися за зобов'язаннями.

Умовні активи та зобов'язання. Умовний актив не визнається у фінансовій звітності. Інформація про нього розкривається у разі ймовірності притоку економічних вигід.

Умовні зобов'язання не визнаються у фінансовій звітності, крім випадків, коли існує ймовірність відтоку ресурсів для того, щоб розрахуватися за зобов'язаннями, і їхню суму можна розрахувати з достатнім рівнем точності. Інформація про умовні зобов'язання розкривається у фінансовій звітності, крім випадків, коли ймовірність відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди, є незначною.

Винагороди працівникам. План зі встановленими внесками. Компанія робить на користь своїх працівників єдиний внесок до фондів соціального страхування. Внески розраховуються як процент від поточної валової суми заробітної плати та відносяться на витрати в міру їх здійснення.

Визнання доходів. Компанія визнає доходи від договорів із клієнтами, якщо (або коли) Компанія врегульовує зобов'язання до виконання за рахунок передачі обіцянного товару чи послуг клієнту, а клієнт отримує можливість розпоряджатися використанням активу та переважно всіма вигодами, які залишилися від активу. За кожним зобов'язанням до виконання Компанія визначає у момент укладання договору свою спроможність врегульовувати зобов'язання до виконання протягом періоду або в певний момент часу.

Для кожного зобов'язання до виконання, врегульованого протягом періоду, Компанія визнає доходи протягом такого періоду на основі оцінки прогресу в напрямку повного врегульовання такого зобов'язання до виконання пропорційно періоду надання послуг. Якщо зобов'язання до виконання не врегульоване протягом періоду, Компанія врегульовує зобов'язання до виконання у певний момент часу, у який клієнт отримує контроль над обіцянним активом.

У разі надання товарів або послуг клієнту із залученням іншої сторони, Компанія визначає, чи її обіцянка, по суті, є зобов'язанням до виконання для надання визначених товарів або послуг самостійно (виступає як принципал), або забезпечення надання цих товарів чи послуг іншою стороною (виступає як агент). У разі врегульування Компанією зобов'язання до виконання у ролі принципала, доходи визнаються за балансовою вартістю винагороди, на яку вона, як очікує, має право в обмін на передані визначені товари або послуги, а в ролі агента – Компанія визнає доходи в сумі комісійної винагороди, на яку вона, як очікує, має право в обмін на забезпечення надання визначених товарів або послуг іншою стороною.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Компанія не очікує укладання договорів, у яких період між передачею обіцянних товарів чи послуг покупцю й оплатою їх покупцем перевищує один рік. Як наслідок, Компанія не коригує ціни угод на вплив вартості грошей у часі.

i) Організація перевезень вантажів у власних (рендованих) вагонах

Компанія надає послуги організації перевезень у власних (рендованих) вантажних вагонах здебільшого на території України. Доходи від цього виду діяльності визнаються окремо для кожного замовлення з перевезення.

ii) Реалізація власної продукції та перепродаж товарів

Перепродаж товарів переважно включає залізничні вантажні вагони. Доходи від продажу цієї продукції та інших товарів визнаються у момент передачі ризиків та вигод від володіння товарами. Зазвичай, це відбувається у момент відвантаження товару. Проте, якщо Компанія погоджується доставити вантаж у конкретне місце, доходи визнаються у момент передачі вантажу покупцю у встановленому місці. Компанія використовує стандартні правила ІНКОТЕРМС, такі як оплата перевезення до пункту призначення (CPT), поставка в місце призначення, зазначене в договорі (DAP, DDP), франко-перевізник (FCA) та франко-завод (EXW), які визначають момент переходу контролю.

Продажі обліковуються на основі цін, вказаних у специфікаціях до договорів купівлі-продажу. Ціни продажу зазначаються окремо для кожної специфікації.

iii) Оренда залізничних вагонів та локомотивів

Платежі до отримання за операційною орендою визнаються як орендний дохід рівномірно протягом строку оренди.

iv) Послуги

Доходи від послуг з ремонту та експедиції вантажів визнаються в тому обліковому періоді, у якому ці послуги були надані.

Податок на додану вартість. ПДВ стягується за двома ставками: 20% стягаються з поставок товарів або послуг з місцем поставки на території України, включаючи поставки без оплати, та імпорту товарів в Україну (якщо такі поставки прямо не звільнені від ПДВ); 0% застосовуються до експорту товарів та супутніх послуг, а також до послуг з міжнародного перевезення. Вихідний ПДВ при продажу товарів та послуг обліковується у момент отримання товарів або послуг клієнтом або у момент надходження платежу від клієнта, залежно від того, що відбувається раніше. Вихідний ПДВ обліковується таким чином: право на кредит із вихідного ПДВ при закупівлі виникає у момент отримання зареєстрованої накладної з ПДВ, яка видається в момент надходження оплати постачальнику або в момент отримання товарів або послуг, залежно від того, що відбувається раніше, або право на кредит із вихідного ПДВ при імпорті товарів виникає у момент сплати податку.

ПДВ, який стосується продажів та закупівель, визнається у балансі згорнуто й показується як актив або зобов'язання в сумі, відображеній у деклараціях з ПДВ. В інших випадках ПДВ відображається розгорнуто. У тих випадках, коли під знецінення дебіторської заборгованості був створений резерв, збиток від знецінення обліковується за валовою сумою заборгованості, включаючи ПДВ.

Аванси (передоплати) видані та аванси отримані показані у цій фінансовій звітності за вирахуванням ПДВ, оскільки очікується, що розрахунок за такими сумами буде здійснений шляхом постачання відповідних товарів або послуг.

Рух грошових коштів від інвестиційної та фінансової діяльності у звіті про рух грошових коштів не включає ПДВ, за винятком відшкодування вартості предмета оренди за договорами лізингу з правом викупу активу та/або переходом права власності.

Визнання витрат. Витрати обліковуються за методом нарахування. Собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг) переважно включає ціну закупівлі сировини, матеріалів, запасних частин, витрати на персонал, витрати на амортизацію основних засобів та активів з права користування, витрати на електроенергію, ремонти та інші відповідні витрати; вартість послуг із залізничних перевезень переважно включає тарифи до сплати залізницям за надання локомотивів та експлуатацію залізничної мережі.

Фінансові доходи. Фінансові доходи включають переважно ефект дисконтування фінансових активів, облікованих за амортизованою вартістю, та процентні доходи від банківських депозитів.

Фінансові витрати. Фінансові витрати включають процентні витрати за позиковими коштами, іншими фінансовими зобов'язаннями та збитки від первісного визнання фінансових інструментів. Усі процентні та інші витрати за позиковими коштами відносяться на витрати із використанням методу ефективної процентної ставки.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Фінансова допомога, яка не підлягає поверненню. Фінансова допомога компаніям під спільним контролем, яка не підлягає поверненню, обліковується у складі неопераційних витрат, за винятком випадків, коли така допомога перераховувалася компаніям, що займається благочинною діяльністю. У цьому разі перераховані кошти визнаються у прибутку та збитку від операційної діяльності у складі інших операційних доходів та витрат.

Фінансова допомога, що підлягає поверненню (поворотна фінансова допомога). Поворотна фінансова допомога, надана Компанією іншим компаніям, класифікується як притоки та відтік грошових коштів від інвестиційної діяльності у звіті про рух грошових коштів. Поворотна фінансова допомога, отримана Компанією від інших компаній, класифікується як притоки та відтік від фінансової діяльності у звіті про рух грошових коштів та відображається у балансі як небанківські позикові кошти. Надходження і виплати грошових коштів за фінансовою допомогою, що підлягає поверненню, відображаються у звітності на нетто-основі, якщо оборот є швидким, а строки погашення короткими (до 3 місяців).

4 Основні бухгалтерські оцінки та судження при застосуванні облікової політики

Компанія робить оцінки та припущення, які впливають на суми активів та зобов'язань, визнані у фінансовій звітності. Розрахунки та судження постійно оцінюються на основі попереднього досвіду керівництва та інших чинників, у тому числі на основі очікувань щодо майбутніх подій, які вважаються обґрутованими за наявних обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Компанії також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які найсуттєвіше впливають на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Справедлива вартість основних засобів. Керівництво Компанії щороку проводить аналіз для оцінки того факту, чи відрізняється суттєво балансова вартість рухомого складу від його справедливої вартості станом на кінець звітного періоду. Аналіз ґрунтуються на цінових пропозиціях виробників вантажних вагонів, індексах цін, коливаннях валютних курсів після дати останньої переоцінки, рентабельності профільних напрямків діяльності та інших актуальних факторах. Якщо результати аналізу свідчать про те, що справедлива вартість об'єктів основних засобів суттєво відрізняється від їхньої балансової вартості, Компанія проводить додаткову переоцінку із зачлененням незалежних оцінювачів.

Зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування. Компанія оцінює наявність ознак можливого зменшення корисності активів на кожну звітну дату. Якщо ознаки існують Компанія проводить обчислення вартості при використанні відповідно до МСБО 36 «Зменшення корисності активів» для одиниць, що генерують грошові кошти. Одним із визначальних факторів у ідентифікації одиниці, що генерує грошові кошти, є здатність сукупності активів генерувати незалежні грошові потоки для цієї одиниці. Суттєві оцінки та судження керівництва Компанії, пов'язані з визначенням вартості одиниці, що генерує грошові кошти, при використанні, розкриваються в Примітці 8 разом з чутливістю ключових припущень.

Визначення строку оренди. При визначенні строку оренди, коли Компанія є орендарем, керівництво враховує всі факти та обставини, які створюють економічні стимули для виконання опціону на подовження договору чи невиконання опціону на припинення договору оренди. Опціони на подовження (або періоди часу після строку, визначеного умовами опціонів на припинення оренди) включаються до строку оренди тільки у тому разі, якщо існує достатня впевненість у тому, що договір буде подовжено (або не буде припинено).

Для визначення строку оренди Компанія розділяє договори без права викупу/переходу права власності за видами орендованих активів.

Оренда залізничних вантажних вагонів та локомотивів. (i) Договори з дочірніми підприємствами є стратегічно важливими для бізнесу Компанії. Компанія здійснює контроль над орендодавцями, а отже у керівництва є обґрутована впевненість, що можливість продовження договорів буде використана. Таким чином, для цих договорів строк оренди, як правило, дорівнює строку служби вантажних вагонів за даними Головного інформаційно-обчислювального центру АТ «Укрзалізниця».

(ii) Договори з партнерами та іншими орендодавцями. Ці договори укладаються Компанією для забезпечення гнучкості в кількості використовуваних вантажних вагонів залежно від попиту на ринку перевезень, а отже Компанія може як укладати нові договори для збільшення вагонного парку, так і не продовжувати чинні договори у разі недостатнього попиту. Таким чином, хоча пролонгація договорів і є ймовірною, у ній відсутня обґрутована впевненість. Отже, для таких договорів строк оренди дорівнює договірному строку.

Оренда вагонних депо, офісних приміщень та інших активів. Зазвичай, Компанія укладає довгострокові договори оренди важливих для діяльності Компанії активів. Однак, пропонгація договору відбувається лише за погодження нових умов, що можуть переглядатися при кожному продовженні, і не є певною. У минулому також були приклади, коли окремі договори не продовжувалися або укладалися нові договори зі зміною сфери застосування. Отже, для таких договорів Компанія використовує договірний строк для встановлення строку оренди при первісному визнанні.

**4 Основні бухгалтерські оцінки та судження при застосуванні облікової політики
(продовження)**

Ставка застосування додаткових запозичень орендаря. Компанія для визначення ставки додаткових запозичень орендаря використовує процентні ставки вартості запозичень нефінансовим корпораціям згідно з даними НБУ. Ця статистика наводиться лише за новими кредитами виданими у відповідному періоді та деталізується у розрізі видів валют і строків погашення.

Резерв під очікувані кредитні збитки за дебіторською заборгованістю. Станом на 31 грудня 2020 року резерв під очікувані кредитні збитки за дебіторською заборгованістю за основною діяльністю та іншою дебіторською заборгованістю становив 14 049 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року – 12 877 тисяч гривень). Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року очікування щодо врегулювання дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості за окремими клієнтами не відповідали договірним угодам. Для визначення її знецінення керівництво застосувало професійні судження щодо очікуваних строків і сум погашення цієї заборгованості зазначеними клієнтами. Якщо професійні судження керівництва відрізняються від фактичних платежів у майбутньому, у фінансовій звітності Компанії може знадобитися відображення додаткового знецінення дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості або його сторнування буде віднесене на прибуток.

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України продовжує змінюватись. Суперечливі положення тлумачаться по-різному. Керівництво вважає, що його тлумачення є доречним та обґрутованим, проте не існує жодних гарантій того, що податкові органи його не оскаржать.

Операції з пов'язаними сторонами. У процесі звичайної діяльності Компанія здійснює операції з пов'язаними сторонами. За відсутності активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими ставками, використовуються професійні судження.

5 Застосування нових або змінених стандартів та інтерпретацій

Наступні змінені стандарти набули чинності з 1 січня 2020 року, але не мали суттєвого впливу на Компанію:

- Зміни Концептуальної основи фінансової звітності (опубліковані 29 березня 2018 року і набули чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати).
- Визначення бізнесу – зміни МСФЗ 3 (опубліковані 22 жовтня 2018 року і набули чинності для угод придбання з початку річного звітного періоду, який починається з 1 січня 2020 року або після цієї дати).
- Визначення суттєвості – зміни МСБО 1 та МСБО 8 (опубліковані 31 жовтня 2018 року і набули чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати).
- Реформа базової процентної ставки – зміни МСФЗ 9, МСБО 39 та МСФЗ 7 (опубліковані 26 вересня 2019 року і набули чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати).
- Поступки з оренди, пов'язані з пандемією «COVID-19», – зміни МСФЗ 16 (опубліковані 28 травня 2020 року і набули чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати і діють до 30 червня 2021 року).

6 Нові положення бухгалтерського обліку

Нижче наведені опубліковані нові стандарти та інтерпретації, що будуть обов'язковими для застосування Компанією у річних періодах, починаючи з 1 січня 2021 року та пізніших періодах. Компанія не застосовувала ці стандарти та інтерпретації до початку їх обов'язкового застосування.

- Продаж чи внесок активів в асоційовану компанію або спільне підприємство інвестором – зміни МСФЗ 10 та МСБО 28 (опубліковані 11 вересня 2014 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з дати, яка буде встановлена РМСБО, або після цієї дати).
- МСФЗ 17 "Договори страхування" (опублікований 18 травня 2017 року і набуває чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2021 року або після цієї дати).
- Класифікація зобов'язань як поточні або довгострокові - зміни МСБО 1 (видані 23 січня 2020 року і діють на річні періоди, що починаються з 1 січня 2023 року або пізніше)
- Класифікація зобов'язань у короткострокові або довгострокові – перенесення дати набуття чинності – зміни МСБО 1 (опубліковані 15 липня 2020 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- Виручка, отримана до початку запланованого використання активу, Обтяжливі договори – вартість виконання договору, Посилання на Концептуальну основу – зміни обмеженої сфери застосування до МСБО 16, МСБО 37 та МСФЗ 3, і Щорічні удосконалення МСФЗ 2018-2020 років – зміни МСФЗ 1, МСФЗ 9, МСФЗ 16 та МСБО 41 (опубліковані 14 травня 2020 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).
- Зміни МСФЗ 17 та зміна МСФЗ 4 (опубліковані 25 червня 2020 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).

6 Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

- Реформа базової процентної ставки (IBOR) – зміни МСФЗ 9, МСБО 39, МСФЗ 7, МСФЗ 4 та МСФЗ 16 – Етап 2 (опубліковані 27 серпня 2020 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2021 року або після цієї дати).
- Зміни МСБО 1 та Звіту 2 про практику застосування МСФЗ: Розкриття облікової політики (опубліковані 12 лютого 2021 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- Зміни МСБО 8: Визначення облікових оцінок (опубліковано 12 лютого 2021 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати).

Якщо інше не зазначено вище, не очікується суттєвого впливу цих нових стандартів та інтерпретацій на окрему фінансову звітність Компанії.

7 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами

Для цілей цієї фінансової звітності сторони вважаються пов'язаними, якщо одна з них має можливість контролювати іншу, знаходиться під спільним контролем або може мати суттєвий вплив на іншу сторону при прийнятті фінансових чи операційних рішень. Під час аналізу кожного випадку відносин, що можуть становити відносини між пов'язаними сторонами, звертається увага на суть цих відносин, а не лише на їхню юридичну форму.

Нижче показаний характер відносин з тими пов'язаними сторонами, з якими Компанія проводила значні операції або мала суттєві залишки за такими операціями:

	31 грудня 2020 р.				31 грудня 2019 р.			
Баланс	Материнське підприємство (Прим.1)	Дочірні підприємства (Прим. 9)	Компанії під спільним контролем SCM	Інші пов'язані сторони SCM	Материнське підприємство (Прим.1)	Дочірні підприємства (Прим. 9)	Компанії під спільним контролем SCM	Інші пов'язані сторони SCM
Актив з права користування	-	2 290 392	73 661	1 397	-	3 444 990	182 729	26 025
Інші фінансові інвестиції	-	704 632	-	-	-	698 215	-	-
Необоротні активи, утримувані для продажу	-	26 477	-	-	-	-	-	-
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість	-	157 002	15 677	107	-	249 280	247 200	248
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	-	16 322	347	-	-	-	1 243	-
Поточні фінансові інвестиції	-	-	364 727	-	-	-	292 476	-
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	-	1 524 041	-	-	-	228 521	-
Витрати майбутніх періодів	-	-	17 066	-	-	-	32 114	-
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю	-	(17 209)	(185 932)	(167)	-	(49 026)	(15 449)	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	(45 688)	-	-	-	-	-	-	-
Орендні зобов'язання	-	(3 233 968)	(104 254)	(3 182)	-	(3 908 545)	(233 330)	(34 339)
Чисті активи, які належать учасникам	(4 574 057)	-	-	-	(4 795 808)	-	-	-
Інші поточні фінансові зобов'язання	-	(239 136)	(1 253 815)	(32 933)	-	(223 723)	(1 476 159)	-

ТОВ «Лемтранс»

Примітки до окремої фінансової звітності — 31 грудня 2020 року

Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

7 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Звіт про фінансові результати	2020 рік					2019 рік		
	Материн-ське підприємство (Прим.1)	Дочірні підприємства (Прим. 9)	Компанії під спільним контролем SCM	Інші пов'язані сторони SCM	Материн-ське підприємство (Прим.1)	Дочірні підприємства (Прим. 9)	Компанії під спільним контролем SCM	Інші пов'язані сторони SCM
Виручка:	-	400 987	13 711 357	3 991	-	981 728	12 230 038	90 917
Включаючи організацію перевезень у власних (орендованих) вагонах	-	-	13 510 306	3 788	-	-	12 041 622	90 892
Інші операційні доходи та доходи	-	33 242	55 285	11	5 382	7 279	65 195	-
Фінансові доходи	221 751	27 336	54 888	-	-	39 088	54 855	-
Фінансова допомога, яка не підлягає поверненню	-	-	(750 000)	-	-	-	(1 562 000)	-
Спонсорські та добровільні внески	-	-	(34 044)	-	-	-	(92 028)	-
Амортизація активів з права користування	-	(647 674)	(222 807)	(13 696)	-	(817 005)	(240 546)	(26 219)
Фінансові витрати	(45 688)	(548 368)	(24 655)	(2 301)	(742 590)	(588 784)	(72 980)	(8 016)
Закупки	-	(1 402 627)	(184 851)	(473)	-	(261 046)	(83 450)	-

Інші поточні фінансові зобов'язання

У 2020 та 2019 роках Компанія надала та отримала від пов'язаних сторін безвідсоткову фінансову допомогу, що підлягає поверненню, з короткостроковими строками погашення. Грошові потоки, що були включені у звіт про рух грошових коштів, становили:

	Інвестиційна діяльність, надходження / (відтік)	Фінансова діяльність, надходження / (відтік)
2020 рік		
Фінансова допомога, що підлягає поверненню	(22 032)	(173 998)
2019 рік		
Фінансова допомога, що підлягає поверненню	1 403 021	(896 417)

Застави

Станом на 31 грудня 2020 року Компанія надала як заставу за банківськими позиками пов'язаних сторін, що розміщені в пов'язаному банку, основні засоби балансовою вартістю 396 888 тисяча гривень (на 31 грудня 2019 року – 616 851 тисяч гривень).

Інші фінансові інвестиції

Інші фінансові інвестиції включають інвестиції у статутний капітал дочірніх підприємств (Примітка 9).

Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками

Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками – це нараховані (оголошені) дивіденди, які не були виплачені станом на 31 грудня 2020 року.

Винагорода управлінському персоналу

У 2020 році винагорода ключового управлінського персоналу Компанії складалась із поточної заробітної плати, премій та відповідних відрахувань до фондів соціального страхування у загальній сумі 81 945 тисяч гривень (у 2019 році - 85 427 тисяч гривень).

ТОВ «Лемтранс»

Примітки до окремої фінансової звітності — 31 грудня 2020 року

Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

8 Основні засоби та активи з права користування

Основні засоби

Рух основних засобів був таким:

	Залізничні вантажні вагони	Інші транспортні засоби	Будівлі та споруди	Машини та обладнання	Інші основні засоби	Всього
Переоцінена або первісна вартість						
На 1 січня 2019 р.	5 221 825	3 186	391	118 341	80 906	5 424 649
Надходження	763 863	2 373	-	33 657	2 487	802 380
Переведення з категорії - активи з права користування	565	-	-	-	-	565
Вибуття	-	(302)	-	(114)	(312)	(728)
На 31 грудня 2019 р.	5 986 253	5 257	391	151 884	83 081	6 226 866
Надходження	182 872	933	1 272	66 146	9 199	260 422
Переведення з категорії - активи з права користування	769	1 434	-	-	-	2 203
Переведення в іншу категорію	-	64 006	-	-	(64 006)	-
Вибуття	(7 380)	-	-	(375)	(158)	(7 913)
На 31 грудня 2020 р.	6 162 514	71 630	1 663	217 655	28 116	6 481 578
Знос та знецінення						
На 1 січня 2019 р.	(405 831)	(1 716)	(200)	(75 656)	(17 976)	(501 379)
Амортизація	(285 817)	(467)	(17)	(10 939)	(8 473)	(305 713)
Переведення з категорії - активи з права користування	(565)	-	-	-	-	(565)
Вибуття	-	302	-	114	288	704
На 31 грудня 2019 р.	(692 213)	(1 881)	(217)	(86 481)	(26 161)	(806 953)
Амортизація	(361 788)	(656)	(22)	(14 735)	(9 172)	(386 373)
Переведення з категорії - активи з права користування	(139)	(1 434)	-	-	-	(1 573)
Переведення в іншу категорію	-	(19 605)	-	-	19 605	-
Вибуття	5 944	-	-	373	147	6 464
Знецінення	(653 374)	(22)	-	-	-	(653 396)
На 31 грудня 2020 р.	(1 701 570)	(23 598)	(239)	(100 843)	(15 581)	(1 841 831)
Залишкова вартість основних засобів						
На 31 грудня 2019 р.	5 294 040	3 376	174	65 403	56 920	5 419 913
На 31 грудня 2020 р.	4 460 944	48 032	1 424	116 812	12 535	4 639 747

ТОВ «Лемтранс»

Примітки до окремої фінансової звітності — 31 грудня 2020 року

Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

8 Основні засоби та активи з права користування (продовження)

Активи з права користування

	Залізничні вантажні вагони	Інші транспортні засоби	Будівлі та споруди	Машини та обладнання	Інші основні засоби	Всього
Первісна вартість						
На 1 січня 2019 р.	5 751 784	4 194	66 299	-	-	5 822 277
Надходження	285 421	-	30 388	7 706	-	323 515
Переоцінка орендного зобов'язання	897 005	-	121	30	-	897 156
Вибуття	(367 175)	-	-	-	-	(367 175)
Переведення до категорії – основні засоби	(565)	-	-	-	-	(565)
На 31 грудня 2019 р.	6 566 470	4 194	96 808	7 736	-	6 675 208
Надходження	45 710	-	-	3 638	-	49 348
Переоцінка орендного зобов'язання	(283 090)	1 236	1 613	258	-	(279 983)
Вибуття	(185 937)	-	-	-	-	(185 937)
Переведення до категорії – основні засоби	(769)	(1 434)	-	-	-	(2 203)
На 31 грудня 2020 р.	6 142 384	3 996	98 421	11 632	-	6 256 433
Амортизація та знецінення						
На 1 січня 2019 р.	(851 462)	(1 589)	(2 356)	-	-	(855 407)
Амортизація	(1 261 856)	(995)	(16 770)	(972)	-	(1 280 593)
Переведення до категорії – основні засоби	565	-	-	-	-	565
Вибуття	147 841	-	-	-	-	147 841
На 31 грудня 2019 р.	(1 964 912)	(2 584)	(19 126)	(972)	-	(1 987 594)
Амортизація	(1 068 268)	(917)	(19 996)	(1 499)	-	(1 090 680)
Знецінення	(138 526)	-	-	-	-	(138 526)
Переведення до категорії – основні засоби	139	1 434	-	-	-	1 573
Вибуття	113 383	-	-	-	-	113 383
На 31 грудня 2020 р.	(3 058 184)	(2 067)	(39 122)	(2 471)	-	(3 101 844)
Залишкова вартість активів з права користування						
На 31 грудня 2019 р.	4 601 558	1 610	77 682	6 764	-	4 687 614
На 31 грудня 2020 р.	3 084 200	1 929	59 299	9 161	-	3 154 589
Залишкова вартість основних засобів та активів з права користування						
На 31 грудня 2019 р.	9 895 598	4 986	77 856	72 167	56 920	10 107 527
На 31 грудня 2020 р.	7 545 144	49 961	60 723	125 973	12 535	7 794 336

Зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування.

Зростання терміну обігу вантажних вагонів, викликане дефіцитом тяги Укрзалізниці, призвело до суттєвого інвестування у придбання та оновлення рухомого складу учасниками ринку залізничних перевезень протягом 2017 – 2019 років. Часткове припинення пасажирських перевезень у зв'язку з карантинними обмеженнями 2020 року (Примітка 2) сприяло зменшенню терміну обігу вантажних вагонів і поступово, разом з іншими чинниками, призвело до профіциту напіввагонів. Пропозиція перевізників та операторів перевищила попит з боку вантажовідправників. Як наслідок, протягом 2020 року спостерігалось зменшення ставки плати за використання вантажних вагонів.

В результаті описаних вище подій керівництво Компанії дійшло висновку, що станом на 31 грудня 2020 року наявні ознаки того, що корисність рухомого складу може зменшитися, а саме наявні свідчення, які вказують, що економічна ефективність рухомого складу буде гіршою, ніж очікувана. Отже, Компанія зробила **оцінку вартості** рухомого складу (напіввагонів, вагонів-хоперів для транспортування окатишів та агломерату) **при**

8 Основні засоби та активи з права користування (продовження)

використанні станом на 31 грудня 2020 року, застосовуючи метод на основі теперішньої вартості оцінених майбутніх грошових потоків.

Вартість при використанні була визначена окрім для двох одиниць, що генерують грошові кошти, а саме: рухомого складу у складі власних основних засобів та активів з права користування за договорами лізингу з правом викупу та/або переходом права власності; рухомого складу у складі активів з права користування за договорами оренди без права викупу та/або переходу права власності.

В результаті розрахунку збитку від зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування за договорами лізингу з правом викупу та/або переходом права власності виявлено, що вартість при використанні менша від балансової вартості рухомого складу через фактор економічного знецінення. Збиток від зменшення корисності (знецінення) було визнано у Собівартості та в Іншому сукупному доході у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) (Примітка 8 Рух зменшення корисності (знецінення)).

Сума очікуваного відшкодування активів з права користування за договорами оренди без права викупу та/або переходу права власності перевищила балансову вартість, що свідчить про відсутність збитку від зменшення корисності (знецінення).

Наступні оцінки, судження та ключові припущення були використані Компанією при обчисленні вартості при використанні:

- (i) прогноз майбутніх грошових потоків для одиниці, яка генерує грошові кошти, охоплює період часу, який дорівнює очікуваному строку корисного використання рухомого складу станом на дату оцінки;
- (ii) оцінка грошових потоків базується на показниках річного бізнес-плану, затвердженого керівництвом Компанії, а також на довгострокових прогнозах зміни середньорічного доходу на один вантажний вагон та зміни експлуатаційних витрат, що залежить від циклічності проведення ремонтів вантажних вагонів;
- (iii) прогноз середньорічного доходу на один вантажний вагон враховує його ймовірне зниження на 30 % у 2021 році по відношенню до 2020 року, поступове зростання у 2022-2023 роках та досягнення у 2024 році нормального рівня, що відповідає історичним показникам за останні 10 років. Починаючи з 2025 року середньорічний дохід змінюється в прив'язці до зміни макропоказників: індексу споживчих цін;
- (iv) операційні показники та витрати 2021 року коригуються внаслідок очікуваного прямування вантажних вагонів, які тимчасово не будуть використовуватись у залізничних перевезеннях, у відстій;
- (v) теперішня вартість майбутніх грошових потоків визначається з використанням середньозваженої вартості капіталу після оподаткування за ставкою 13,4% для грошового потоку, номінованого в доларах США.

Визначена вартість при використанні найбільш чутлива до зміни наступних ключових припущень:

якщо середньозважена вартість капіталу після оподаткування буде вищою на 1%, це призведе до додаткового зменшення корисності (знецінення) рухомого складу на суму 258 142 тисячі гривень (у тому числі на 168 085 тисяч гривень зменшиться резерв переоцінки);

якщо середньорічний дохід на один вантажний вагон буде вищим на 5%, це призведе до відновлення корисності рухомого складу у сумі 462 119 тисяч гривень (у тому числі до збільшення резерву переоцінки на 308 914 тисяч гривень в порівнянні з розрахунком, якби дохід на один вагон не змінювався).

Прогнозні оцінки майбутніх грошових потоків базуються на обґрунтованих та прийнятих ключових припущеннях, які відображають найкращу оцінку комплексу економічних умов, що існуватимуть протягом решти строку корисного використання рухомого складу.

Рух зменшення корисності (знецінення)

	Визнано у складі прибутку	Визнано у складі іншого сукупного доходу	Всього
2019 рік			
Зменшення корисності (знецінення)	-	-	-
Всього зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування	-	-	-
2020 рік			
Зменшення корисності (знецінення)	254 860	537 062	791 922
Всього зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування	254 860	537 062	791 922

8 Основні засоби та активи з права користування (продовження)**Справедлива вартість**

Залізничні вантажні вагони були переоцінені до ринкової вартості станом на 31 грудня 2018 року. Оцінка була проведена незалежним оцінювачем.

Станом на 31 грудня 2020 року балансова вартість вагонів становила б 2 490 209 тисяч гривень, якби вагони обліковувалися за первісною вартістю мінус знос та знецінення (на 31 грудня 2019 року – 2 471 377 тисяч гривень).

Основні засоби в заставі

Станом на 31 грудня 2020 року залізничні вагони балансовою вартістю 502 972 тисяч гривень були надані в заставу як забезпечення банківських позик Компанії (Примітка 14) та пов'язаних сторін (Примітка 7). Станом на 31 грудня 2019 року залізничні вагони балансовою вартістю 2 030 200 тисяч гривень були надані в заставу як забезпечення банківських позик пов'язаних та третіх сторін.

Передоплати за основні засоби

Незавершені капітальні інвестиції на 31 грудня 2020 року включали передоплати за основні засоби в сумі 32 559 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року – 183 605 тисяч гривень).

Активи на тимчасово неконтрольованій території України

У таблиці далі наведено зведену інформацію про залізничні вантажні вагони, що заблоковано на тимчасово неконтрольованій території України, а також збитки від зменшення корисності (знецінення), які було визнано станом на 31 грудня 2017 року:

	Кількість одиниць*	Збитки від знецінення
Залізничні вагони у власності Компанії	520	201 876
Залізничні вагони, що утримуються на умовах продажу та зворотної оренди з правом викупу/переходом права власності	154	65 621
Залізничні вагони, що утримуються на умовах оренди з правом викупу/переходом права власності	132	48 834
Залізничні вагони, що утримуються на умовах оренди без права викупу/переходу права власності	468	-
Всього заблокованих залізничних вагонів та знецінення	1 274	316 331

*класифікацію залізничних вагонів на власні або орендовані подано згідно з умовами, що діють на 31 грудня 2020 року

Сума компенсації за вартість заблокованих вагонів, утримуваних на умовах оренди без права викупу/переходу права власності, залежить від подальшого розвитку подій на сході України (Примітка 2) та результатів переговорів між Компанією та орендодавцями. Втрата власних вантажних вагонів, не призводить до виникнення компенсаційного ризику, і зобов'язання, пов'язані з вантажними вагонами, що використовуються на умовах оренди з правом викупу/переходом права власності, уже були відображені в балансі Компанії.

9 Довгострокові фінансові інвестиції

Довгострокові фінансові інвестиції Компанії були представлені інвестиціями в дочірні підприємства, які включають такі об'єкти інвестування:

Назва об'єкта інвестування	Країна реєстрації	31 грудня 2020 р.		31 грудня 2019 р.	
		Частка володіння, %	Балансова вартість	Частка володіння, %	Балансова вартість
ПрАТ «Укртрансплізинг»	Україна	49,96%	660 251	49,96%	660 251
Корпорація «Міжрегіональний промисловий союз»	Україна	99,73%	33 994	99,73%	33 994
Інші інвестиції в дочірні підприємства	Україна	99,00% - 100%	10 387	99,00% - 100%	3 970
Всього довгострокових фінансових інвестицій			704 632		698 215

У грудні 2020 року Компанія придбала 100% статутного капіталу ТОВ «Левада Карго». Основною діяльністю ТОВ «Левада Карго» є організація перевезення вантажів у контейнерах залізничним, автомобільним та морським транспортом. Дочірнє підприємство було придбане у рамках подальшого розширення діяльності Групи у сфері перевезення вантажів.

ТОВ «Лемтранс»

Примітки до окремої фінансової звітності — 31 грудня 2020 року

Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

10 Запаси

	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
Виробничі запаси	141 653	133 183
Незавершене виробництво	1 654	1 115
Всього товарно-матеріальних запасів	143 307	134 298

11 Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість

	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
Дебіторська заборгованість за надані послуги з ремонту залізничних вагонів	21 899	181 743
Дебіторська заборгованість за надані послуги залізничного перевезення та експедиції вантажів	994	245 323
Інша дебіторська заборгованість за основною діяльністю	46 279	26 844
Мінус резерв під очікувані кредитні збитки	(716)	(2 964)
Всього дебіторської заборгованості за основною діяльністю	68 456	450 946
Фінансова допомога, що підлягає поверненню	397 043	410 575
Інша дебіторська заборгованість	17 389	13 525
Мінус резерв під очікувані кредитні збитки	(13 333)	(9 913)
Всього фінансової дебіторської заборгованості	469 555	865 133

Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року справедлива вартість дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості Компанії приблизно дорівнює її балансовій вартості.

Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року 100% фінансової дебіторської заборгованості деноміновано у гривнях.

Компанія застосовує спрощений підхід до створення резервів під очікувані кредитні збитки, передбачений МСФЗ 9. Рівні очікуваних збитків ґрунтуються на середній річній доходності до погашення корпоративних облігацій українських компаній, скориговані на очікуваний строк погашення. Якщо кредитний ризик клієнта значно змінюється після дати визнання відповідної дебіторської заборгованості, рівень очікуваних збитків переглядається з урахуванням індивідуальної оцінки кредитної якості клієнта та прогнозної інформації.

У таблиці далі пояснюються зміни в сумі оціночного резерву під очікувані кредитні збитки від дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості з початку до закінчення річного періоду:

	2020 рік	2019 рік
Залишок на 1 січня	12 877	149 574
Нові інструменти, які придбані або створені Компанією	18 500	1 087
Інструменти, визнання яких припинене за період	(22 830)	(133 656)
Зміни оцінок та припущень	7 634	(4 126)
Всього збільшення/(зменшення) резерву під очікувані кредитні збитки у складі прибутку чи збитку за період	3 304	(136 695)
Списання за рахунок резерву	(2 132)	(2)
Залишок на 31 грудня	14 049	12 877

Нижче представлено аналіз дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості та резерву під очікувані кредитні збитки за кредитною якістю станом на 31 грудня 2020 року та на 31 грудня 2019 року:

ТОВ «Лемтранс»

Примітки до окремої фінансової звітності — 31 грудня 2020 року

Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

11 Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість (продовження)

31 грудня 2020 р.

Класифікація за кредитним рейтингом	Рівень збитків	Валова балансова вартість	ОКЗ за весь строк	Балансова вартість	Основа
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю від пов'язаних сторін	100%	2	(2)	-	Індивідуальний рівень, що ґрунтується на очікуваних грошових потоках та прогнозній інформації
Інша дебіторська заборгованість - від пов'язаних сторін	100%	3 164	(3 164)	-	
Інша дебіторська заборгованість - кредитно-знецінена	100%	9 375	(9 375)	-	
Загальна сума дебіторської заборгованості, до якої був застосований індивідуальний підхід для визначення очікуваних кредитних збитків		12 541	(12 541)		-
Фінансова допомога, що підлягає поверненню	6,3%	289 000	(578)	288 422	
Фінансова допомога, що підлягає поверненню, надана пов'язаним сторонам	6,3%	108 043	(216)	107 827	
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю від пов'язаних сторін	5-18,7%	61 691	(642)	61 049	Середня дохідність до погашення корпоративних облігацій,
Інша дебіторська заборгованість від пов'язаних сторін	-	3 910	-	3 910	скоригована на очікуваній строк погашення
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	6,3%	7 479	(72)	7 407	
Інша дебіторська заборгованість	-	940	-	940	
Загальна сума дебіторської заборгованості, до якої був застосований груповий підхід для визначення очікуваних кредитних збитків		471 063	(1 508)	469 555	
Всього фінансової дебіторської заборгованості		483 604	(14 049)	469 555	

31 грудня 2019 р.

Класифікація за кредитним рейтингом	Рівень збитків	Валова балансова вартість	ОКЗ за весь строк	Балансова вартість	Основа
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю від пов'язаних сторін	100%	1 789	(1 789)	-	Індивідуальний рівень, що ґрунтується на очікуваних грошових потоках та прогнозній інформації
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю – кредитно-знецінена	100%	343	(343)	-	
Інша дебіторська заборгованість - кредитно-знецінена	100%	9 375	(9 375)	-	
Загальна сума дебіторської заборгованості, до якої був застосований індивідуальний підхід для визначення очікуваних кредитних збитків		11 507	(11 507)		
Фінансова допомога, що підлягає поверненню	4,9%	324 564	(425)	324 139	
Фінансова допомога, що підлягає поверненню, надана пов'язаним сторонам	4,9%	86 011	(113)	85 898	
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю від пов'язаних сторін	4,8%-8,5%	409 145	(635)	408 510	Середня дохідність до погашення корпоративних облігацій,
Інша дебіторська заборгованість від пов'язаних сторін	-	3 076	-	3 076	скоригована на очікуваний строк погашення
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	4,9%	42 633	(197)	42 436	
Інша дебіторська заборгованість	-	1 074	-	1 074	
Загальна сума дебіторської заборгованості, до якої був застосований груповий підхід для визначення очікуваних кредитних збитків		866 503	(1 370)	865 133	
Всього фінансової дебіторської заборгованості		878 010	(12 877)	865 133	

ТОВ «Лемтранс»**Примітки до окремої фінансової звітності — 31 грудня 2020 року**

Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

12 Поточні фінансові інвестиції

Поточні фінансові інвестиції складаються з таких статей:

	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
Депозити розміщені		
строком від 3 місяців до 1 року	358 448	51 509
Депозити з обмеженим правом використання	-	236 862
Грошові кошти з обмеженим правом використання	9 731	6 724
Резерв під очікувані кредитні збитки	(3 452)	(2 514)
Всього поточних фінансових інвестицій	364 727	292 581

Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року справедлива вартість поточних фінансових інвестицій Компанії приблизно дорівнює їхній балансовій вартості.

Станом на 31 грудня 2020 року 94% поточних фінансових інвестицій було деноміновано у доларах США та 6% - у євро (на 31 грудня 2019 року – 98 % та 2% у євро).

Далі подано аналіз поточних фінансових інвестицій за кредитною якістю:

	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
Рейтинг за оцінкою рейтингової агенції Fitch Ratings:		
- «B» зі стабільним прогнозом	364 727	292 476
Рейтинг за оцінкою рейтингової агенції Moody's:		
- «B» зі стабільним прогнозом	-	105
Всього поточних фінансових інвестицій	364 727	292 581

У таблиці далі пояснюються зміни у сумі оціочного резерву під очікувані кредитні збитки від поточних фінансових інвестицій з початку до закінчення річного періоду:

	2020 рік	2019 рік
Залишок на 1 січня	2 514	10
Нові інструменти, придбані або створені Компанією	19 119	3 485
Інструменти, визнання яких припинене за період	(16 747)	(981)
Зміни оцінок та припущень	(1 434)	-
Всього збільшення резерву під очікувані кредитні збитки у складі прибутку чи збитку за період	938	2 504
Залишок на 31 грудня	3 452	2 514

Оціочний резерв під очікувані кредитні збитки був визнаний на основі середньої доходності до погашення корпоративних облігацій, скоригованої на очікуваний строк погашення.

13 Грошові кошти та їх еквіваленти

	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
Поточні рахунки	308 302	127 295
Банківські депозити строком до 3 місяців	1 224 000	105 000
Резерв під очікувані кредитні збитки	(8 044)	(59)
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	1 524 258	232 236

Станом на 31 грудня 2020 року 99% грошових коштів та їх еквівалентів було деноміновано у гривнях та 1% - у доларах США (на 31 грудня 2019 року – 97 % у гривнях, 3% - у доларах США).

Значна частина грошових коштів та їх еквівалентів розміщена у пов'язаному банку (Примітка 7).

ТОВ «Лемтранс»**Примітки до окремої фінансової звітності — 31 грудня 2020 року**

Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

13 Грошові кошти та їх еквіваленти (продовження)

Далі подано аналіз грошових коштів та їх еквівалентів за кредитною якістю:

	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
Рейтинг за оцінкою рейтингової агенції Moody's:		
- «B3» зі стабільним прогнозом	16	-
Рейтинг за оцінкою рейтингової агенції Fitch Ratings:		
- «B» зі стабільним прогнозом	1 524 041	228 822
Без рейтингу	201	3 414
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	1 524 258	232 236

У таблиці далі пояснюються зміни в сумі оцінчого резерву під очікувані кредитні збитки від грошових коштів та їх еквівалентів з початку до закінчення річного періоду:

	2020 рік	2019 рік
Залишок на 1 січня	59	1 419
Нові інструменти, придбані або створені Компанією	17 775	909
Інструменти, визнання яких припинене за період	(9 790)	(2 269)
Всього збільшення/(зменшення) резерву під очікувані кредитні збитки у складі прибутку чи збитку за період	7 985	(1 360)
Залишок на 31 грудня	8 044	59

Усі грошові кошти та їх еквіваленти не просточені, їхня справедлива вартість приблизно дорівнює балансовій вартості.

14 Позики та інші зобов'язання

	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
Довгострокові		
Чисті активи, які належать учасникам	4 574 057	4 795 808
Небанківські позикові кошти	109 172	309 431
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	579 178	841 534
Зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності	1 793 252	2 484 349
Банківські позикові кошти	30 531	-
	7 086 190	8 431 122
Поточні		
Небанківські позикові кошти	1 763 837	1 868 876
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	381 940	278 477
Зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності	1 284 086	1 414 183
ПДВ, який належить до зобов'язань з оренди без права викупу/переходу права власності	34 748	26 444
Банківські позикові кошти	14 820	-
Інше	331	312
	3 479 762	3 588 292
Всього класифіковано як чисті активи, які належать учасникам	4 574 057	4 795 808
Всього класифіковано як зобов'язання з оренди без права викупу/переходом права власності	3 077 338	3 898 532
Всього класифіковано як небанківські позикові кошти	1 873 009	2 178 307
Всього класифіковано як зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	961 118	1 120 011
Всього класифіковано як банківські позикові кошти	45 351	-
ПДВ, який належить до зобов'язань з оренди без права викупу/переходу права власності	34 748	26 444
Всього інших фінансових зобов'язань	10 565 621	12 019 102
Всього інших нефінансових зобов'язань	331	312
Всього інших зобов'язань	10 565 952	12 019 414

14 Позики та інші зобов'язання (продовження)

а) Чисті активи, які належать учасникам

Далі показано кумулятивне (зменшення)/збільшення чистих активів, які належать учасникам Компанії, протягом звітного періоду:

	Сплачений капітал (аналогічно Зареєстро- ваному капіталу)	Резерв переоцінки (аналогічно Капіталу у дооцінках)	Накопичена переоцінка (аналогічно Резервному капіталу)	Накопичена переоцінка за вирахуванням резерву переоцінки	
				Накопичена переоцінка (аналогічно Нерозподіле- ному прибутку (непокритому збитку))	Всього чисті активи, які належать учасникам
Залишок на 1 січня 2019 р.	1 218 000	2 412 951	28 521	484 520	4 143 992
Переоцінка чистих активів (аналогічно Чистому фінансовому результату) ¹	-	-	-	742 590	742 590
Переоцінка чистих активів (аналогічно Дивідендам учасникам, класифікованим як витрати)	-	-	-	(90 774)	(90 774)
Всього переоцінка чистих активів, які належать учасникам Компанії				651 816	651 816
Реалізований резерв переоцінки	-	(156 848)	-	156 848	-
Залишок на 31 грудня 2019 р.	1 218 000	2 256 103	28 521	1 293 184	4 795 808
Переоцінка чистих активів (аналогічно Чистому фінансовому результату) ¹	-	-	-	264 328	264 328
Переоцінка чистих активів (аналогічно Дивідендам учасникам, класифікованим як витрати)	-	-	-	(45 688)	(45 688)
Переоцінка чистих активів (аналогічно Іншому сукупному доходу)	-	(440 391)	-	-	(440 391)
Всього переоцінка чистих активів, які належать учасникам Компанії	-	(440 391)	-	218 640	(221 751)
Реалізований резерв переоцінки	-	(157 354)	-	157 354	-
Залишок на 31 грудня 2020 р.	1 218 000	1 658 358	28 521	1 669 178	4 574 057

¹ Сума переоцінки чистих активів аналогічна чистому фінансовому результату (прибутку або (збитку)) до вирахування дивідендів учасникам, класифікованих як витрати (Примітка 22).

ТОВ «Лемтранс»

Примітки до окремої фінансової звітності — 31 грудня 2020 року

Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

14 Позики та інші зобов'язання (продовження)

б) Зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності

Далі показані строки погашення загальної суми зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності без ПДВ:

	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
- До 1 року	1 468 532	1 527 317
- 1 – 5 років	2 164 925	3 301 266
- Понад 5 років	761 001	950 146
	4 394 458	5 778 729
Майбутні фінансові витрати	(1 317 120)	(1 880 197)
Чисте зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності	3 077 338	3 898 532
Мінус: - Прострочені орендні платежі, включаючи нараховані проценти	(71 716)	(6 838)
- Заборгованість з погашенням до 1 року	(1 212 370)	(1 407 345)
Заборгованість з погашенням після 1 року	1 793 252	2 484 349

Приведена вартість майбутніх платежів за зобов'язанням з оренди без права викупу/переходу права власності є такою:

	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
- До 1 року	1 284 086	1 414 183
- 1 – 5 років	1 569 274	2 227 113
- Понад 5 років	223 978	257 236
Чисте зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності	3 077 338	3 898 532

Далі показані зміни в сумі зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності за звітний період:

На 1 січня 2019 р.	4 403 797
Нова оренда	323 105
Переоцінка	897 159
Погашення	(1 214 336)
Проценти нараховані	641 303
Проценти сплачені	(843 599)
Припинення оренди	(238 838)
Курсові різниці (вбудований похідний інструмент)	(70 583)
Інші зміни	524
На 31 грудня 2019 р.	3 898 532
Нова оренда	8 254
Переоцінка	(279 983)
Погашення	(517 344)
Проценти нараховані	546 830
Проценти сплачені	(546 787)
Припинення оренди	(105 235)
Курсові різниці (вбудований похідний інструмент)	73 029
Інші зміни	42
На 31 грудня 2020 р.	3 077 338

14 Позики та інші зобов'язання (продовження)

в) Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності

Далі показані строки погашення загальної суми зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності:

	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
До 1 року	461 220	365 382
1 – 5 років	529 470	783 096
Понад 5 років	223 347	266 673
	1 214 037	1 415 151
Майбутні фінансові витрати	(252 919)	(295 140)
Чисте зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	961 118	1 120 011
- Нараховані проценти	(4 499)	(4 514)
- Заборгованість з погашенням до 1 року	(377 441)	(273 963)
Заборгованість з погашенням після 1 року	579 178	841 534

Приведена вартість майбутніх платежів за зобов'язанням з оренди з правом викупу/переходом права власності є такою:

	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
- До 1 року	381 940	278 477
- 1 – 5 років	380 884	615 741
- Понад 5 років	198 294	225 793
Чисте зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	961 118	1 120 011

Далі показані зміни в сумі зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності за звітний період:

На 1 січня 2019 р.	1 536 223
Нова оренда	-
Погашення	(287 758)
Проценти нараховані	123 715
Проценти сплачені	(133 083)
Курсові різниці (вбудований похідний інструмент)	(118 487)
Зміна умов / припинення визнання	(599)
На 31 грудня 2019 р.	1 120 011
Нова оренда	29 367
Погашення	(303 489)
Проценти нараховані	102 603
Проценти сплачені	(103 708)
Курсові різниці (вбудований похідний інструмент)	116 334
На 31 грудня 2020 р.	961 118

г) Небанківські позикові кошти

В попередніх роках Компанія продала залізничні вагони лізинговим компаніям і відразу уклала угоди про оренду з правом викупу/переходом права власності тих самих активів. Відповідно до вимог МСФЗ 15 та МСФЗ 9, операції з продажу вагонів та їх отриманням назад у оренду були обліковані у складі небанківських позикових коштів.

ТОВ «Лемтранс»

Примітки до окремої фінансової звітності — 31 грудня 2020 року

Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

14 Позики та інші зобов'язання (продовження)

Строки погашення небанківських позикових коштів Компанії є такими:

	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
До 1 року	1 763 837	1 868 876
1 – 5 років	109 172	309 431
Всього позикових коштів	1 873 009	2 178 307

Далі показані зміни суми небанківських позикових коштів протягом звітного періоду:

	Небанківські позикові кошти		Всього
	Фінансова допомога, що підлягає поверненню	Зворотна оренда з правом викупу/переходом права власності	Всього
На 1 січня 2019 р.	2 596 299	703 287	3 299 586
Отримання	-	43 548	43 548
Погашення	(896 417)	(195 546)	(1 091 963)
Проценти нараховані	-	51 822	51 822
Проценти сплачені	-	(51 860)	(51 860)
Курсові різниці (вбудований похідний інструмент)	-	(72 127)	(72 127)
Зміна умов / припинення визнання	-	(699)	(699)
На 31 грудня 2019 р.	1 699 882	478 425	2 178 307
Отримання	-	4 496	4 496
Погашення	(173 998)	(194 712)	(368 710)
Проценти нараховані	-	37 682	37 682
Проценти сплачені	-	(35 862)	(35 862)
Курсові різниці (вбудований похідний інструмент)	-	64 620	64 620
Зміна умов / припинення визнання	-	(7 524)	(7 524)
На 31 грудня 2020 р.	1 525 884	347 125	1 873 009

Короткострокова фінансова допомога, що підлягає поверненню, отримана від пов'язаних сторін (Примітка 7). Надходження і виплати грошових коштів за фінансовою допомогою, що підлягає поверненню, відображаються на нетто-основі.

д) Банківські позикові кошти

Строки погашення банківських позикових коштів Компанії є такими:

	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
До 1 року	14 820	-
1 – 5 років	30 531	-
Всього позикових коштів	45 351	-

Далі показані зміни суми банківських позикових коштів протягом звітного періоду:

На 31 грудня 2019 р.	-
Отримання	44 720
Погашення	(2 597)
Проценти нараховані	3 530
Проценти сплачені	(3 094)
Курсові різниці	3 343
Зміна умов	(551)
На 31 грудня 2020 р.	45 351

14 Позики та інші зобов'язання (продовження)

(e) Додаткова інформація

Деякі договори лізингу Компанії передбачають дотримання фінансових показників на основі окремої фінансової звітності за МСФЗ за 2020 рік та за 2019 рік. Керівництво вважає, що Компанія дотримувалась відповідних вимог станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року.

Активи, отримані Компанією за договорами лізингу з правом викупу/переходом права власності, балансова вартість яких розкрита у Примітці 26, є активами з обмеженим використанням, оскільки в разі невиконання зобов'язань права на актив в оренді повертаються до орендодавця.

Небанківські позикові кошти та орендні зобов'язання станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року деноміновані або індексовані в таких валютах:

	31 грудня 2020 р.			31 грудня 2019 р.		
	Грифні	Долари США	Євро	Грифні	Долари США	Євро
Зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності	2 725 499	282 400	69 439	3 527 796	340 864	29 872
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	50 445	910 673	-	68 460	1 051 551	-
Небанківські позикові кошти	1 525 884	347 125	-	1 699 882	478 425	-
Банківські позикові кошти	-	45 351	-	-	-	-
Всього	4 301 828	1 585 549	69 439	5 296 138	1 870 840	29 872

Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року справедлива вартість позикових коштів Компанії у гривнях та доларах США приблизно дорівнює їхній балансовій вартості, оскільки вплив дисконтування є незначним. Справедлива вартість ґрунтуються на грошових потоках, дисконтованих з використанням річної ставки дисконту 8,3% для гривні та Libor USD 1m + 8,2% для долара США (на 31 грудня 2019 року – 15% для гривні та 10% для долара США) та відноситься до рівня 2 ієрархії справедливої вартості.

У другій половині 2020 року Компанія уклала додаткові угоди про зниження процентних ставок за банківськими та небанківськими позиковими коштами. Згідно з МСФЗ 9 було проведено тест на відмінність більш як на 10 відсотків між первісними та новими потоками дисконтуваннями за первісною ефективною ставкою. Оскільки дисконтувана вартість нових потоків відрізнялась від первісних менш як на 10 відсотків, відповідна зміна умов була облікована як незначна модифікація фінансових зобов'язань з відображенням прибутку від модифікації у звіті про фінансові результати.

Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року деякі небанківські позикові кошти та орендні зобов'язання Компанії деноміновані у гривні та індексуються на зміни поточного обмінного курсу гривні до долара США протягом строку контракту. Механізм індексації є вбудованим похідним інструментом і передбачає принцип обмеження мінімальної суми: у разі підвищення курсу гривні (офіційний курс гривні до встановленої валюти в контракті буде меншим, ніж погоджений) індексаційне коригування (зменшення суми зобов'язання) обмежується сумаю нарахованих процентів до сплати за цими зобов'язаннями або понижувальний коефіцієнт не застосовується (коефіцієнт коригування дорівнює одиниці). Внаслідок застосування цього принципу обмеження мінімальної суми, сума зобов'язання не може бути нижчою, ніж непогашена основна сума, визначена в гривнях при укладанні договору. У результаті цього ці зобов'язання по суті аналогічні зобов'язанням, деномінованим у доларах США. Відповідно, для цілей розкриття інформації про валютний ризик ці зобов'язання представлені як деноміновані у доларах США, а сума індексації (курсовий коефіцієнт) представлена у складі прибутків та збитків від курсової різниці у прибутку чи збитку. Принцип обмеження мінімальної суми був оцінений як додатковий вбудований похідний інструмент, але його вплив наразі вважається незначним.

Станом на 31 грудня 2020 року суми цих зобов'язань є такими:

- (i) зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності у сумі 910 673 тисячі гривень, у тому числі коригування на курсовий коефіцієнт за контрактом у сумі 125 176 тисяч гривень (станом на 31 грудня 2019 року – зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності у сумі 1 051 551 тисяча гривень, у тому числі коригування на курсовий коефіцієнт у сумі 70 527 тисяч гривень);
- (ii) небанківські позикові кошти у сумі 347 125 тисяч гривень, у тому числі коригування на курсовий коефіцієнт за контрактом у сумі 86 312 тисяч гривень (станом на 31 грудня 2019 року – небанківські позикові кошти у сумі 478 425 тисяч гривень, у тому числі коригування на курсовий коефіцієнт у сумі 78 769 тисяч гривень).

ТОВ «Лемтранс»

Примітки до окремої фінансової звітності — 31 грудня 2020 року

Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

15 Кредиторська заборгованість за основною діяльністю

	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
Кредиторська заборгованість за отримані послуги з ремонту залізничних вагонів	59 996	54 508
Кредиторська заборгованість за транспортно-експедиторське обслуговування	17 209	49 026
Інша кредиторська заборгованість за основною діяльністю	26 518	43 557
Всього фінансової кредиторської заборгованості	103 723	147 091

Станом на 31 грудня 2020 року 100% фінансової кредиторської заборгованості деноміновано у гривнях (на 31 грудня 2019 року - 98% у гривнях, 1 % - у російських рублях та 1% в євро).

Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року справедлива вартість фінансової кредиторської заборгованості Компанії приблизно дорівнює її балансовій вартості.

16 Забезпечення та нараховані зобов'язання за короткостроковими виплатами працівникам

	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
Нарахування за невикористаними відпустками	21 778	18 797
Винагорода, нарахована працівникам за результатами роботи за рік	15 897	14 285
Всього забезпечень та нарахованих зобов'язань за короткостроковими виплатами працівникам	37 675	33 082
<i>Поточна частина</i>	<i>37 675</i>	<i>33 082</i>

17 Виручка

Аналіз виручки за категоріями:

	2020 рік	2019 рік
Виручка за договорами з клієнтами, включаючи:		
- Організація перевезень вантажів у власних (арендуваних) вагонах	13 656 718	12 529 809
- Послуги з ремонту залізничних вагонів	543 651	1 083 497
- Реалізація вантажних вагонів, запасних частин та вузлів вагонів, іншої металопродукції	64 627	414 650
- Послуги експедиції вантажів	34 684	53 244
- Інші послуги	31 915	26 442
Всього виручки за договорами з клієнтами	14 331 595	14 107 642
Дохід від суборенди	31 046	26 426
Дохід від оренди	28 376	25 757
Всього виручки	14 391 017	14 159 825

Момент визнання виручки наведено далі:

	2020 рік	2019 рік
У певний момент часу	674 877	1 577 833
Протягом періоду	13 656 718	12 529 809
Всього виручки за договорами з клієнтами	14 331 595	14 107 642

ТОВ «Лемтранс»

Примітки до окремої фінансової звітності — 31 грудня 2020 року

Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

18 Види витрат

	2020 рік	2019 рік
Послуги залізничного перевезення вантажів	9 290 604	7 810 035
Амортизація активів з права користування	1 090 680	1 280 593
Ремонти	506 569	482 124
Знос основних засобів та амортизація нематеріальних активів	386 962	306 091
Матеріали	318 485	291 046
Витрати, пов'язані з персоналом, у тому числі податки на заробітну плату	363 551	368 745
Збиток від зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування	254 860	-
Короткострокова оренда	166 762	64 269
Собівартість товарів для перепродажу	60 750	376 203
Енергетичні матеріали, включаючи газ, електроенергію та паливо	12 894	14 111
Інші витрати	122 372	145 878
Всього операційних витрат	12 574 489	11 139 095
Включені до таких категорій:		
- собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	12 375 384	10 895 947
- адміністративні витрати	198 685	234 565
- витрати на збут	420	8 583
Всього операційних витрат	12 574 489	11 139 095

Матеріали складаються переважно з вузлів та деталей вантажних вагонів, сталевого листа, запасних частин для ремонту рухомого складу.

19 Інші операційні доходи

	2020 рік	2019 рік
Дохід від реалізації товарно-матеріальних запасів	185 936	58 006
Штрафи та пені отримані	11 424	11 382
Прибуток від операційної курсової різниці за грошовими коштами та іншою операційною діяльністю, чиста сума	2 212	-
Сторнування збитку від зменшення корисності дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості, чиста сума	-	136 695
Сторнування збитку від зменшення корисності грошових коштів та їх еквівалентів, чиста сума	-	1 360
Інші операційні доходи	2 376	5 728
Всього інших операційних доходів	201 948	213 171

20 Інші операційні витрати

	2020 рік	2019 рік
Собівартість реалізованих товарно-матеріальних запасів	180 607	56 860
Спонсорські та добровільні внески	34 146	92 039
Витрати від зменшення корисності грошових коштів та їх еквівалентів, чиста сума	7 985	-
Витрати від зменшення корисності дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості, чиста сума	3 304	-
Штрафи та пені визнані	354	71 302
Збиток від операційної курсової різниці за грошовими коштами та іншою операційною діяльністю, чиста сума	-	13 531
Інші операційні витрати	8 806	11 416
Всього інших операційних витрат	235 202	245 148

ТОВ «Лемтранс»

Примітки до окремої фінансової звітності — 31 грудня 2020 року

Усі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

21 Фінансові доходи

	2020 рік	2019 рік
Уцінка чистих активів (інструментів власного капіталу), класифікованих як фінансові зобов'язання (Примітка 14), чиста сума	221 751	-
Процентні доходи за банківськими депозитами	43 871	46 421
Дивіденди одержані	27 336	39 088
Процентні доходи за поточними рахунками	11 248	6 246
Прибуток від зміни умов позикових коштів, чиста сума	8 075	-
Ефект дисконтування гарантійного платежу за договором оренди	464	382
Інші фінансові доходи	9	2 741
Всього фінансових доходів	312 754	94 878

22 Фінансові витрати

	2020 рік	2019 рік
Процентні витрати за зобов'язаннями з оренди без права викупу/переходу права власності	546 830	641 303
Процентні витрати за зобов'язаннями з оренди з правом викупу/переходом права власності	102 603	123 715
Дивіденди учасникам, класифіковані як витрати	45 688	90 774
Процентні витрати за позиковими коштами	41 212	51 822
Дооцінка чистих активів (інструментів власного капіталу), класифікованих як фінансові зобов'язання (Примітка 14), чиста сума	-	651 816
Інші фінансові витрати	18	1 281
Всього фінансових витрат	736 351	1 560 711

23 Інші доходи

	2020 рік	2019 рік
Прибуток від іншої курсової різниці за фінансовими інвестиціями та іншою неопераційною діяльністю, чиста сума	108 058	-
Прибуток від зміни умов/припинення визнання зобов'язань з оренди, чиста сума	32 681	20 802
Прибуток від курсової різниці за зобов'язаннями з оренди, чиста сума	-	189 070
Прибуток від курсової різниці за позиковими коштами, чиста сума	-	72 127
Інші доходи	103	405
Всього інших доходів	140 842	282 404

24 Інші витрати

	2020 рік	2019 рік
Фінансова допомога, яка не підлягає поверненню	750 000	1 562 000
Збиток від курсової різниці за зобов'язаннями з оренди, чиста сума	189 363	-
Збиток від курсової різниці за позиковими коштами, чиста сума	67 963	-
Збиток від зменшення корисності фінансових інвестицій, чиста сума	938	2 504
Збиток від іншої курсової різниці за фінансовими інвестиціями та іншою неопераційною діяльністю, чиста сума	-	52 774
Інші витрати	-	4 341
Всього інших витрат	1 008 264	1 621 619

25 Податок на прибуток

Податок на прибуток складається з таких компонентів:

	2020 рік	2019 рік
Поточний податок	124 569	198 548
Відстрочений податок	(72 705)	(14 843)
Витрати з податку на прибуток	51 864	183 705

Податок на прибуток Компанії, розрахований відповідно до податкового законодавства України, відрізняється від теоретичної суми, отриманої шляхом перемноження суми прибутку до оподаткування, відображеного у складі прибутку або збитку, на відповідну ставку оподаткування.

Звірку між очікуваним та фактичним податком на прибуток подано нижче:

	2020 рік	2019 рік
Прибуток до оподаткування	492 255	183 705
Теоретична сума податкового кредиту за встановленою законом ставкою 18%	88 606	33 067
Податковий ефект статей, що не включаються до витрат або не збільшують суму оподаткування:		
- (Уцінка)/дооцінка чистих активів (інструментів власного капіталу), класифікованих як фінансові зобов'язання	(39 916)	117 327
- Інші неоподатковувані витрати/(доходи), чиста сума	3 174	26 033
Корегування податку минулих періодів	-	7 278
Витрати з податку на прибуток	51 864	183 705

У 2020 та 2019 роках податок на прибуток підприємств в Україні визначається на підставі фінансового результату до оподаткування відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку України або міжнародних стандартів фінансової звітності, скоригованого у бік збільшення або зменшення на певні статті, за передбаченою законодавством ставкою 18%.

Суми відстрочених податкових активів та зобов'язань визначаються із використанням ставок податку на прибуток, що, як очікується, застосовуватимуться в періоді, у якому буде реалізований актив або врегульоване зобов'язання, на основі ставок оподаткування, передбачених новим Податковим кодексом. Відмінності між українськими правилами оподаткування та МСФЗ призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансового звітування та їхньою податковою базою.

	Кредито- вано/ (віднесено) на інший сукупний дохід	31 грудня 2020 р.
	1 січня 2020 р.	на прибуток чи збиток
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування		
Оцінка дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості	2 318	213
Інші фінансові активи	463	1 606
Всього відстроченого податкового активу	2 781	1 819
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування		
Основні засоби	(508 131)	70 886
Всього відстроченого податкового зобов'язання	(508 131)	70 886
Чисте відстрочене податкове зобов'язання	(505 350)	72 705
	96 671	(335 974)

25 Податок на прибуток (продовження)

	1 січня 2019 р.	Кредито- вано/ (віднесено) на прибуток чи збиток	Кредито- вано/ (віднесено) на інший сукупний дохід	31 грудня 2019 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування				
Оцінка дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості	26 923	(24 605)	-	2 318
Інші фінансові активи	257	206		463
Всього відстроченого податкового активу	27 180	(24 399)		2 781
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування				
Основні засоби	(547 373)	39 242	-	(508 131)
Всього відстроченого податкового зобов'язання	(547 373)	39 242		(508 131)
Чисте відстрочене податкове зобов'язання	(520 193)	14 843		(505 350)

Податок на прибуток, що відноситься до іншого сукупного доходу:

	2020 рік			2019 рік		
	До оподат- кування	Відстро- чений податок	Після оподат- кування	До оподат- кування	Відстро- чений податок	Після оподат- кування
Зменшення корисності (знецінення) основних засобів	(537 062)	96 671	(440 391)	-	-	-
Всього	(537 062)	96 671	(440 391)			

26 Умовні та інші зобов'язання та операційні ризики

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України може тлумачитися по-різному й часто змінюються. Відповідні місцеві та державні податкові органи можуть не погодитися з тлумаченням цього законодавства керівництвом у зв'язку з діяльністю Компанії та операціями в рамках цієї діяльності. Останні події в Україні свідчать про те, що податкові органи можуть займати більш агресивну позицію у своему тлумаченні законодавства та податкових розрахунків, і існує можливість того, що операції та діяльність Компанії, які раніше не заперечувались, можуть бути оскаржені.

Керівництво Компанії вважає, що станом на звітні дати його тлумачення та дотримання відповідного законодавства є обґрунтованим, та що Компанія нарахувала і сплатила всі передбачені законодавством податки. Керівництво Компанії готове обстоювати позицію Компанії з податкових питань. У тих випадках, коли вибуття ресурсів Компанії не вважається ймовірним або не можливо достовірно оцінити суму зобов'язань, пов'язаних з оподаткуванням, забезпечення не визнається в цій фінансовій звітності.

Зміни податкового законодавства. Протягом 2020 року набув чинності Закон «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженностей у податковому законодавстві» №466-IX від 16 січня 2020 року (набрав чинності 23 травня 2020 року), яким внесені зміни до законодавства з питань оподаткування. Зазначені зміни у частині, що можуть стосуватись Компанії, змінюють порядок нарахування амортизації основних засобів, що тимчасово не використовуються у зв'язку з проведенням їх модернізації (консервації, дообладнання, реконструкції та інше). Однак, у липні 2020 року до зазначеного закону прийнято поправки (Закон «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо функціонування електронного кабінету та спрощення роботи фізичних осіб - підприємців» №786-IX від 14 липня 2020 року), якими скорочено перелік таких обмежень до виключно консервації.

Також, у зв'язку з необхідністю вживити заходів щодо протидії поширенню коронавірусної хвороби COVID-19, прийнято зміни до законодавства з питань оподаткування (Закони №533-IX від 17 березня 2020 року, №540-IX від 30 березня 2020 року, №591-IX від 13 травня 2020 року), якими встановлено мораторій на застосування штрафних санкцій за порушення законодавства з питань оподаткування, проведення податкових перевірок (за деякими винятками), подовжено терміни виконання процедур адміністрування та терміни позовної давності, та встановлено податкові вирахування щодо витрат на боротьбу з коронавірусною хворобою. В цілому, зазначені нормативні акти не мали суттєвого впливу на Компанію.

26 Умовні та інші зобов'язання та операційні ризики (продовження)

Судові процедури. У процесі нормального ведення бізнесу Компанія час від часу одержує претензії. На підставі власної оцінки, а також зовнішніх професійних консультацій, керівництво вважає, що Компанія не зазнає суттєвих збитків у результаті судових позовів.

Питання, пов'язані з охороною довкілля. Система заходів із дотримання природоохоронного законодавства в Україні знаходиться на етапі розвитку, і позиція органів влади щодо його виконання постійно переглядається. У випадку виникнення зобов'язань, вони визнаються у фінансовій звітності в тому періоді, у якому вони виникли. Потенційні зобов'язання, які можуть виникнути внаслідок зміни чинних норм та законодавства, а також судових процесів, не піддаються оцінці, проте можуть мати суттєвий вплив. За наявного порядку, який забезпечує дотримання вимог чинного законодавства, керівництво вважає, що суттєвих зобов'язань внаслідок забруднення навколошнього середовища не існує.

Активи, передані в заставу, та активи з обмеженим використанням. Компанія має активи, які були надані у заставу і використання яких обмежене, з такою балансовою вартістю:

	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року	
Активи, передані в заставу, та з обмеженим використанням	Відповідне зобов'язання Компанії	Активи з обмеженим використанням	Відповідне зобов'язання Компанії
Основні засоби та активи з права користування, що утримуються на умовах оренди з правом викупу/переходом права власності	2 546 537	1 353 594	2 572 629
	1 598 436		

Крім того, станом на 31 грудня 2020 року основні засоби балансовою вартістю 396 888 тисяч гривень Компанія надала як заставу за банківськими позиками пов'язаних сторін (на 31 грудня 2019 року - 2 030 200 тисяч гривень – за банківськими позиками пов'язаних та третіх сторін).

27 Управління фінансовими ризиками

Фактори ризику. Функція управління ризиками в Компанії здійснюється щодо фінансових ризиків, а також операційних та юридичних ризиків. Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний ризик, ризик справедливої вартості процентної ставки та ціновий ризик), кредитного ризику та ризику ліквідності. Основними цілями управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувалися. Управління операційними та юридичними ризиками має на меті забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики, що спрямовані на мінімізацію цих ризиків.

(a) Ринковий ризик

Компанія нарахується на ринкові ризики. Ринкові ризики пов'язані з відкритими позиціями за (i) іноземними валютах, (ii) процентними активами й зобов'язаннями та (iii) інструментами капіталу, які великою мірою залежать від загальних та специфічних ринкових змін. Моніторинг та аналіз ринкового ризику здійснюється окремо за кожним випадком. Показана далі чутливість до ринкових ризиків групується на зміні одного фактору за незмінності решти. На практиці таке трапляється дуже рідко, і зміни деяких факторів можуть бути взаємопов'язані – наприклад, зміни процентних ставок та зміни курсів обміну.

(i) Валютний ризик

Валютний ризик – це ризик того, що вартість фінансового інструменту коливається внаслідок змін валютних курсів. Ризик Компанії, пов'язаний зі змінами валютних курсів, стосується насамперед інвестиційної діяльності Компанії (коли фінансові інвестиції деноміновані в іноземних валютах) і фінансової діяльності Компанії (коли позикові кошти та орендні зобов'язання деноміновані або індексовані в іноземних валютах).

У поданих нижче таблицях представлена чутливість прибутку Компанії до оподаткування до ймовірної зміни обмінних курсів (у результаті змін у справедливій вартості монетарних фінансових активів і зобов'язань) за постійного значення всіх інших змінних.

Аналіз чутливості був підготовлений на основі припущення, що частка фінансових інструментів в іноземній валюті є постійною величиною на 31 грудня 2020 року і 31 грудня 2019 року.

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

		Зміна обмінного курсу у %	Збільшення/ (зменшення) чистих активів
2020 рік			
Зміна обмінного курсу долара США		+10%	(101 450)
Зміна обмінного курсу євро		+10%	(3 590)
Зміна обмінного курсу долара США		-10%	101 450
Зміна обмінного курсу євро		-10%	3 590
2019 рік			
Зміна обмінного курсу долара США		+10%	(62 366)
Зміна обмінного курсу євро		+10%	(1 786)
Зміна обмінного курсу долара США		-10%	62 061
Зміна обмінного курсу євро		-10%	1 786

Ризик був розрахований лише для монетарних сум, деномінованих у валютах, відмінних від функціональної валюти Компанії, або індексованих до таких валют.

(ii) Ризик процентної ставки

Ризик процентної ставки Компанії пов'язаний із грошовими коштами та їх еквівалентами, поточними фінансовими інвестиціями, позиковими коштами та зобов'язаннями з оренди з правом викупу/переходом права власності. Інструменти з фіксованими процентними ставками, наражають Компанію на ризик справедливої вартості процентної ставки. Рівень ризику зміни грошових потоків унаслідок зміни плаваючої процентної ставки, на який наражається Компанія, є несуттєвим, оскільки інструменти з плаваючою ставкою Компанії становлять 6% від балансової вартості позиковых коштів та зобов'язань з оренди з правом викупу/переходом права власності станом на 31 грудня 2020 року (на 31 грудня 2019 року – 5%).

Департамент фінансів відповідає за планування структури фінансування (співвідношення позиковых та власних коштів) і за діяльність із застосуванням позиковых коштів. Основний принцип, яким керується Департамент фінансів при погодженні процентних ставок, – це зменшення витрат на фінансування, які Компанія несе за позиковими коштами. Процентна ставка за позиковими коштами визначається на підставі поточних ринкових ставок, наданого забезпечення та історії погашення позиковых коштів у минулому.

Компанія не хеджує ризик процентної ставки, пов'язаний з її позиковими коштами. Нижче у таблиці показані договірні (ефективні) процентні ставки за фінансовими активами та зобов'язаннями Компанії станом на відповідну дату:

	Валюта вбудованих похідних фінансових інструментів	Валюта грошових потоків	у % річних
На 31 грудня 2020 р.			
Активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	Гривні	5,2% (5,2%)
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	Долари США	0,1% (0,1%)
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	Євро	0,1% (0,1%)
Поточні фінансові інвестиції	-	Долари США	0,3% (0,3%)
Поточні фінансові інвестиції	-	Євро	0,2% (0,2%)
Зобов'язання			
Зворотна оренда з правом викупу/переходом права власності	Долари США	Гривні	8% (8,2%)
Зворотна оренда з правом викупу/переходом права власності	Долари США	Гривні	LIBOR + 6,3% (9,3%)
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	Долари США	Гривні	LIBOR + 8,6% (8,6%)
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	Долари США	Гривні	9,4% (9,7%)
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	-	Гривні	16,7% (18,1%)
Банківські позикові кошти	-	Долари США	8,8% (10,1%)

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

	Валюта вбудованих похідних фінансових інструментів	Валюта грошових потоків	у % річних
На 31 грудня 2019 р.			
Активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	Гривні	11,3% (11,3%)
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	Долари США	0,5% (0,5%)
Поточні фінансові інвестиції	-	Долари США	0,3% (0,3%)
Зобов'язання			
Зворотна оренда з правом викупу/переходом права власності	Долари США	Гривні	8% (8,2%)
Зворотна оренда з правом викупу/переходом права власності	Долари США	Гривні	LIBOR + 8,5% (11%)
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	Долари США	Гривні	9,3% (9,6%)
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	-	Гривні	16,7% (18,1%)

(iii) Ціновий ризик

Компанія не наражається на ризик зміни цін на інвестиції в капітал та товарний ціновий ризик, оскільки вона не має значних інвестицій у цінні папери або фінансові інструменти, які призводили б до виникнення в Компанії цінового ризику.

б) Кредитний ризик

Компанія бере на себе кредитний ризик, який виникає тоді, коли інша сторона договору виявиться неспроможною повністю виконати свої зобов'язання в разі настання терміну їх погашення. Кредитний ризик виникає у зв'язку з грошовими коштами та їх еквівалентами, поточними фінансовими інвестиціями, а також заборгованістю клієнтів Компанії, яка складається з непогашеної дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості.

Компанія структурує рівні кредитного ризику, який вона бере на себе, шляхом встановлення лімітів суми ризику, що виникає у зв'язку з одним контрагентом або групами контрагентів. Керівництво регулярно затверджує ліміти рівня кредитного ризику. Такі ризики регулярно контролюються та переглядаються щороку або частіше.

Аналіз та моніторинг кредитних ризиків здійснюються окремо щодо кожного конкретного клієнта. Кредитні оцінки виконуються щодо всіх клієнтів, які хочуть отримати кредит понад встановлений ліміт.

Керівництво Компанії аналізує непогашену дебіторську заборгованість за основною діяльністю за строками погашення та надалі контролює прострочені залишки.

Компанія не забезпечує заставою свої фінансові активи з метою покриття кредитних ризиків. Максимальна сума, яка зазнає впливу кредитного ризику, представлена балансовою вартістю фінансової дебіторської заборгованості, грошових коштів та їх еквівалентів і фінансових інвестицій.

На думку керівництва Компанії, кредитний ризик належним чином врахований у створених резервах під очікувані кредитні збитки відповідних активів.

Концентрація кредитного ризику. У Компанії існує концентрація кредитного ризику. На п'ять її найбільших контрагентів припадає така частка фінансових активів:

	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
Сукупна сума фінансової дебіторської заборгованості п'яти найбільших контрагентів	446 725	730 185
Частка у загальній сумі фінансової дебіторської заборгованості	95%	84%

Станом на 31 грудня 2020 року частина фінансової дебіторської заборгованості представлена заборгованістю пов'язаних компаній у розмірі 26% (на 31 грудня 2019 року – 57%) (Примітка 7).

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

в) Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – це ризик того, що підприємство зіткнеться з труднощами при виконанні фінансових зобов'язань, що погашаються шляхом постачання грошових коштів або іншого фінансового активу. Обачність в управлінні ризиком ліквідності передбачає наявність достатньої суми грошових коштів і наявність фінансування для виконання зобов'язань в разі настання їхнього терміну. Підтримання поточної ліквідності Компанії здійснюється шляхом контролю сум дебіторської та кредиторської заборгованості, витрат інвестиційного характеру та використання короткострокового фінансування.

Нижче в таблиці показані зобов'язання за зазначеними в угодах строками погашення, що залишилися. Суми у таблиці – це недисконтовані грошові потоки за угодами. Ці недисконтовані грошові потоки відрізняються від сум, відображеніх у балансі, оскільки балансові суми базуються на дисконтованих грошових потоках.

	Балансова wartість	Грошові потоки за договором	До 1 року	1-5 років	Понад 5 років
На 31 грудня 2020 р.					
Чисті активи, які належать					
учасникам	4 574 057	(4 574 057)	-	(4 574 057)	-
Небанківські позикові кошти	1 873 009	(1 903 751)	(1 783 510)	(120 241)	-
Зобов'язання з оренди з правом					
викупу/переходом права власності	961 118	(1 209 529)	(456 718)	(529 464)	(223 347)
Банківські позикові кошти	45 351	(51 972)	(18 218)	(33 754)	-
Фінансова кредиторська					
заборгованість	103 723	(103 723)	(103 723)	-	-
Всього	7 557 258	(7 843 032)	(2 362 169)	(5 257 516)	(223 347)
На 31 грудня 2019 р.					
Чисті активи, які належать					
учасникам	4 795 808	(4 795 808)	-	(4 795 808)	-
Небанківські позикові кошти	2 178 307	(2 241 532)	(1 901 584)	(339 948)	-
Зобов'язання з оренди з правом					
викупу/переходом права власності	1 120 011	(1 415 151)	(365 382)	(783 096)	(266 673)
Фінансова кредиторська					
заборгованість	147 091	(147 091)	(147 091)	-	-
Всього	8 241 217	(8 599 582)	(2 414 057)	(5 918 852)	(266 673)

Аналіз фінансових зобов'язань з оренди без права викупу/переходу права власності за строками погашення, який показує строки, що залишилися до погашення за договірними строками оренди з урахуванням можливості продовження, подано у Примітці 14.

28 Управління чистими активами

Мета Компанії при управлінні чистими активами полягає в забезпеченні її подальшого функціонування як безперервно діючого підприємства, щоб приносити прибуток учасникам та вигоди іншим зацікавленим сторонам.

Керівництво контролює чисті активи на основі співвідношення позикових і власних коштів. Це співвідношення розраховується як чиста сума боргу, поділена на загальну суму чистих активів. Чиста заборгованість розраховується як загальна сума інших фінансових зобов'язань за вирахуванням зобов'язань з оренди без права викупу/переходу права власності та чистих активів, які належать учасникам мінус грошові кошти та їх еквіваленти до знецінення.

У наведений нижче таблиці показано розрахунок коефіцієнту співвідношення позикових і власних коштів:

	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
Всього інших фінансових зобов'язань (Примітка 14)	10 565 621	12 019 102
Мінус: чисті активи, які належать учасникам (Примітка 14)	(4 574 057)	(4 795 808)
Мінус: зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності (Примітка 14)	(3 077 338)	(3 898 532)
Мінус: ПДВ, який належить до зобов'язань з оренди без права викупу/переходу права власності (Примітка 14)	(34 748)	(26 444)
Мінус: грошові кошти та їх еквіваленти (Примітка 13)	(1 524 258)	(232 236)
Мінус: резерв під кредитні збитки (Примітка 13)	(8 044)	(59)
Чиста заборгованість	1 347 176	3 066 023
 Чисті активи, які належать учасникам (Примітка 14)	4 574 057	4 795 808
 Коефіцієнт співвідношення позикових і власних коштів	29%	64%

Коливання коефіцієнту співвідношення позикових і власних коштів станом на 31 грудня 2020 року спричинене, насамперед, збільшенням залишку грошових коштів та їх еквівалентів (Примітка 13).

29 Справедлива вартість фінансових інструментів та представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки

Представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки. Станом на 31 грудня 2020 та 31 грудня 2019 року всі фінансові активи Компанії та фінансові зобов'язання, крім зобов'язань з оренди, відносяться до категорії «Амортизована вартість». Зобов'язання з оренди є окремою категорією.

Активи та зобов'язання, які не оцінюються за справедливою вартістю, але для яких справедлива вартість розкривається у звітності. Станом на 31 грудня 2020 та на 31 грудня 2019 року справедлива вартість активів та зобов'язань, які не оцінюються за справедливою вартістю, відноситься до рівня 2 ієархії справедливої вартості та була розрахована за методом дисконтованих грошових потоків.

Фінансові активи, обліковані за амортизованою вартістю. Розрахункова справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою базується на розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоках, що мають бути отримані, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився. Ставки дисконтування, що використовуються, залежать від кредитного ризику контрагента.

Фінансові зобов'язання, обліковані за амортизованою вартістю. Розрахункова справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою та визначенім строком погашення, які не мають визначененої ринкової ціни, базується на очікуваних грошових потоках, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився.

30 Події після звітної дати

Фінансова допомога. З 1 січня 2021 року і до дати цієї фінансової звітності Компанія надала та отримала фінансову допомогу, що підлягає поверненню, грошовий потік за якою склав:

	Інвестиційна діяльність, надходження/ (відтік)	Фінансова діяльність, надходження/ (відтік)
Пов'язані сторони		
Фінансова допомога, що підлягає поверненню	(43 139)	(531 586)
Непов'язані сторони		
Фінансова допомога, що підлягає поверненню	2 461	-

Позики та інші зобов'язання. Протягом лютого-квітня 2021 року Компанія:

(i) набула у власність необоротні активи (залізничні вантажні вагони) за договорами лізингу з правом викупу/переходом права власності, заборгованість за якими станом на 31 грудня 2020 року становила 521 262 тисячі гривень, в тому числі зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності у сумі 316 024 тисячі гривень та небанківські позикові кошти у сумі 205 238 тисяч гривень (Примітка 14);

(ii) достроково припинила договір лізингу з правом викупу/переходом права власності за взаємною згодою з Лізингодавцем, заборгованість за яким станом на 31 грудня 2020 року становила 496 503 тисячі гривень, та повернула залізничні вантажні вагони (активи з права користування балансовою вартістю 350 808 тисяч гривень) їх власнику (Примітки 8, 14).

Зобов'язання, передбачені вищезазначеними угодами, Компанія виконала в повному обсязі.

Операційна діяльність Компанії. Протягом 1 кварталу 2021 року спостерігалось очікуване зменшення інтенсивності використання залізничних вантажних вагонів у зв'язку із профіцитом напіввагонів на ринку залізничних перевезень, а також з поступовим завершенням довгострокових контрактів з двома найбільшими клієнтами, які є пов'язаними сторонами, що знаходяться під контролем SCM, та виходом Компанії на spot ринок залізничних перевезень вантажів із залученням нових клієнтів. Ці події призвели до зниження попиту на вантажні вагони Компанії: рухомий склад, який тимчасово не використовувався у діяльності Компанії, направлявся у відстій; частково припинялась оренда вантажних вагонів або Компанія частково відмовлялась від використання можливості подовження строку оренди. Також керівництво здійснило перегляд суджень щодо визначення строку оренди за договорами з дочірніми підприємствами, а саме тимчасовий перехід на короткострокову оренду вантажних вагонів, які були направлені у відстій та згодом знов задіяні у залізничних перевезеннях.

Наразі Компанія ефективно реагує на зміни в операційній діяльності: укладає нові контракти, що забезпечують використання більшості вантажних вагонів Компанії у перевізному процесі; здійснює диверсифікацію логістичних послуг на ринку залізничних вантажних перевезень.